

Drago Supta/HNS

ŽIVOTNA PRIČA NIKE I ROBERTA KOVAČA

Prvi kapetan iz dijaspore postao hrvatski izbornik

str. 42.-44.

IRENE MIHALIĆ: ZASTUPNICA ZELENIH

str. 8.-10.

Kći gastarbajtera zastupnica u Bundestagu

FREUDENSTADT

str. 16.-17.

Na proslavi
40. obljetnice
Misije svetu
misu služio
mons. Pero Sudar

OTKRIVAMO

str. 4.-6.

Novi Zakon o
prebivalištu uzbunio
iseljenike

HRVATSKA KATOLIČKA MISIJA HAMBURG

**Naše misijsko hodočašće
u Vječni Grad**

str. 24.-25.

CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Druga stranica

Održan sastanak udruga u Veleposlanstvu RH u Berlinu

Tekst i foto: **Sonja Breljak** (hrvatskiglas-berlin.com)

Poštovani, s obzirom da sam 27. rujna 2013. u predsjedničkoj palači Bellevue predao vjerodajnice njemačkom predsjedniku Joachimu Gaucku, time sam formalno preuzeo dužnost veleposlanika Republike Hrvatske u SRNJ. Stoga mi je čast pozvati vas na sastanak, kako bi se upoznao s predstavnicima naših udruga te njihovim radom i aktivnostima. Uvjeran sam da ćemo i dalje nastaviti dobru suradnju u cilju promocije i prezentacije naše zemlje u Berlinu... stoji u pismu koje je hrvatskim udrugama, odnosno njihovim predstavnicima i portalu Hrvatskom glasu Berlin, stiglo iz Veleposlanstva RH u Njemačkoj, a koje je potpisao novi veleposlanik Ranko Vilović. Do najavljenog sastanka je došlo ovoga tjedna. Susretu su, uz veleposlanika Vilovića, nazočili i: Mirjana Božić, ministrica savjetnica u Veleposlanstvu, te predstavnici udruženja: Ivan Sučić (dopredsjednik Saveza hrvatskih društava) i Ivan Tokić iz Zavičajnog kluba "Tijarica", Ivan Bitunjac (predsjednik Saveza i "Brodana") i Elizabeta Kopic (dopredsjednica Zavičajnog kluba "Brodani" i rizničarka Saveza) Krešo Urban i Ivan Laković (iz podružnice HDZ-a, Stjepan Radić) zatim Josip Begić iz SD Croatia, Mijo Marić, predsjednik Hrvatskog svjetskog kongresa i član Savjeta pri Uredu za iseljništvo, Aleksandra Brnetić, predsjednica AMAC-a, kao i predstavnici hrvatskih glasila u Berlinu, Željko Matić (Berlinski magazin) i Sonja Breljak (Hrvatski glas Berlin). Ranko Vilović je rođen 1957. godine. Prethodno je obnašao dužnost veleposlanika pri UN-u u New Yorku te slovi kao "karijerni diplomat, bez mrlje u dosadašnjem diplomatskom radu".

IMPRESSUM
VERLAG UND HERAUSGEBER
CroExpress Verlag & Vertrieb
Isenrahener Str. 6
30161 Hannover
Deutschland
Tel. +49(0)511/336 46 87
Fax: +49(0)511/353 01 78
www.cro-express.com

REDAKTION
Marina Stojak (V.i.S.d.P.)
Mobile: +49(0)172/515 23 27
E-Mail: marinastojak@gmail.com
REPORTAGEN
Gojko Borić
Stjepan Starčević
Ružica Tadić Tomaz
Zlatko Duzbaba
Erscheinungsweise
CroExpress erscheint monatlich in
10.000 Exemplaren.
BEZUGSPREIS
GRATIS
VERTEILUNG
Deutschland, Österreich, Schweiz,
Niederlande, Schweden, Rumänien

**DOBRVOLJNI PRILOG/
SPENDE:**
Bank: Sparkasse Hannover
Konto Nr. 901074578
BLZ: 250 501 80
Iz inozemstva:
IBAN DE
83 2505 0180 0901 0745 78
BIC: SPKHDE2H

Dragi čitatelji

Cijeli listopad je bio pun zanimljivosti i brojnih društvenih aktivnosti.. Kako bi vas što bolje informirali o novom Zakonu o prebivalištu, koji je naišao na mnoštvo protivljenja i nerazumijevanja u javnosti, pripremili smo tri stranice na tu temu. Tijekom nedavnog popisa stanovništva u BiH utvrđeno je da Bosna i Hercegovinu svojom državom smatra oko 570.000 Hrvata. Više o toj zanimljivoj temi pročitajte u članku Ante Guga, na str. 14. U ovom broju možete pročitati životnu priču hrvatskih

Marina Stojak,
glavna urednica

reprezentativaca Nike i Roberta Kovača, i niz drugih zanimljivosti

iz vaših krajeva, zajednica i udruga. Tu su i neizostavne stranice enigmatike, s do u detalje objašnjenim rješenjima. Vjerujem da će nove „zabavne“ stranice u potpunosti zadovoljiti sve ljubitelje mozgalica. Želim vam puno uspjeha u rješavanju križaljki, osmosmjerk i ostalih igara. U ime redakcije CroExpress-a najiskrenije zahvaljujem svima, koji su u ovoj godini svojim dobrovoljnim priložima ili na bilo koji drugi način pomogli tiskanje CroExpressa. Želim vam ugodno čitanje novih članaka!

Reagiranje čitatelja Josipa Mayera

Već dugo godina se diže prašina oko novog nerazumljivog Ustavnog zakona o nacionalnim manjinama. Na ovu temu se piše pojačano u svim mogućim hrvatskim tiskovnim listovima i raznim portalima, kao i u CroExpressu, pod raznim naslovima. No ono što je mene potaknulo na reagiranje je naslov u jednom našem tiskovnom listu, koji glasi „Šeks: Čirilica u Vukovaru je lud, glup, pogrešan i nerazuman potez.“

Ono što nam danas najmanje treba su razne destruktivnosti, nesporazumi i svađe, kako na vlastitoj nacionalnoj razini tako i na razini hrvatskih manjina drugih nacija čija je matična domovina neka druga zemlja, u ovom slučaju Srbija.

Čovjek se ne može načuditi i slobodno se upita, tko je ovdje glup, a tko pametan. Toliko boli, toliko jala naneseo je do sada s dvojezičnim pločama, bilo je i protesta, političkih straža i grubih djelovanja, i onih u smislu kršenja ljudski prava, ali i povreda čovjeka. I kada se još k tome doda koliko je sve to koštalo novaca i živaca, i onog materijalnog.

Na žalost se mora ustanoviti da Šeks govori uvijek zadnji, ali i svi oni koji bi trebali riješiti razne destruktivnosti, nesuglasice i prepreke na vrijeme. Umjesto da gase rasplamsanu vatru, oni je još više nemilosrdno raspirivahu. Ovaj Zakon o dvojezičnim pločama je stvarno prešao svaku ljudsku granicu i treba ga čim prije mijenjati.

Sadržaj CroExpressa je zaštićen autorskim pravima te se smije koristiti samo u individualne i nekomercijalne svrhe uz poštivanje autorskih i vlasničkih prava izdavača te dozvolu redakcije. Linkovi u sadržaju koji vode izvan novine nisu pod nadzorom redakcije te ona nije odgovorna za sadržaj tih stranica niti linkova na njima. Redakcija CroExpressa ulaže napor kako bi informacije u novinama bile točne i aktualne, no nije odgovorna ni za kakve direktne, slučajne, posljedične, indirektno ili kaznene štete koje su nastale iz pristupa, korištenja ili nemogućnosti korištenja novine ili pak zbog bilo koje greške ili nepotpunosti u njezinu sadržaju. CroExpress poštuje privatnost čitatelja te adrese koje nam se dobrovoljno dostave će se koristiti samo u kontekstu u kojem smo primili kontakt te neće biti davane trećim licima.

CroExpress ne odgovara za istinitost objavljenih oglasa i njihov sadržaj. CroExpress ne odgovara za propuste u točnosti sadržaja oglasa, a također ne snosi niti bilo kakvu odgovornost za štetu ili gubitak koji bi nastao oglašavanjem.

U ČAST OTVORENJA POSEBNA SUPER PONUDA

Uštedite odmah 3.804,00 €¹

Uštedite odmah 4.549,00 €¹

Uštedite odmah 3.145,00 €¹

Iskusite povjerenje!

Golf „Opening“ BMT 1.2 TSI s jednodnevnom prijavom vozila 63 kW (85 KS), prva dozvola 11/13, 20 km

Potrošnja goriva (l/100 km): gradska vožnja 5,9/ izvangradska 4,2 / kombinirana 4,9; CO₂-kombinirano ispuštanje ugljičnog dioksida 113 g/km; energetska učinkovitost: B; **oprema:** 5 brzina, senzori za parkiranje, kožni upravljač, klima uređaj, radio prijemnik „Composit Touch“, paket zimske opreme, svjetla za maglu, električni podizači stakla i još puno više. Uz nadoplatu je moguć izbor snage motora i boje vozila

UPE²: 20.794,– €

Promotivna cijena: 16.990,– €

Polo „Opening“ 1.2l s jednodnevnom prijavom vozila 44 kW (60 KS), prva dozvola 08/13, 20 km

Potrošnja goriva (l/100 km): gradska vožnja 7,3/ izvangradska 4,5 / kombinirana 5,5; CO₂- kombinirano ispuštanje ugljičnog dioksida 128 g/km; energetska učinkovitost: D; **oprema:** „candy“ bijela boja, aluminijske felge „Spokane“ 6J x 15, zatamnjeno stražnje staklo kao i bočna stakla, kožni upravljač, sportska sjedala, električni grijači za prednja sjedala, električni podizači stakla, klima uređaj, senzori za parkiranje, radio prijemnik „RCD 300“ i još puno više.

Uz nadoplatu je moguć izbor snage motora i boje vozila

UPE²: 15.635,– €

Promotivna cijena: 12.490,– €

Tiguan „Opening“ BMT 1.4 TSI s jednodnevnom prijavom vozila 90 kW (122 KS), prva dozvola 11/13, 20 km

Potrošnja goriva (l/100 km): gradska vožnja 8,3/ izvangradska 5,5 / kombinirana 6,5; CO₂-kombinirano ispuštanje ugljičnog dioksida 152 g/km; energetska učinkovitost: C; **oprema:** „candy“ bijela boja, aluminijske felge „Spokane“ 7J x 15, zatamnjeno stražnje staklo kao i bočna stakla, automatsko zatamnjivanje unutrašnjeg ogledala, električni grijači za prednja sjedala, multifunkcionalni kožni upravljač, sportska sjedala, svjetla za maglu i za skretanje, klimatronik, sustav pomoći za parkiranje uključujući senzore za parkiranje, radio prijemnik „RCD 300“ i još puno više.

Uz nadoplatu je moguć izbor snage motora i boje vozila

UPE²: 29.039,– €

Promotivna cijena: 24.490,– €

¹ Usporedivo s UPE proizvođača.

² UPE=Preporučena maloprodajna cijena proizvođača. Izgled sličan kao na slici.

Volkswagen Automobile Frankfurt GmbH

Robert Markovic

Certificirani prodajni savjetnik

Telefon: 069 870016-2226

E-Mail: robert.markovic@volkswagen-frankfurt.de

Mainzer Landstraße 406, 60326 Frankfurt, www.volkswagen-frankfurt.de

WWW.DER-BLAUE-HELM.DE

Politika & društvo

BIVŠI POTPREDSJEDNIK VLADE NA IZDRŽAVANJU KAZNE

Radimir Čačić htio odslužiti kaznu radom za opće dobro

♦ Radimir Čačić, bivši potpredsjednik Vlade namjeravao je golfersko vježbalište na Val-turskom polju, koje se nalazi u sklopu kaznionice otvorenog tipa gdje izdržava kaznu, zamijeniti radom za opće dobro u pulskoj Lučkoj upravi. Donald de Graviis, ravnatelj Lučke uprave, pojasnio je kako su to su zatražili od Ministarstva pravosuđa, jer Čačića se može angažirati na ozbiljnim poslovima kao što je put-

nički terminal za kruzere. Bivši predsjednik HNS-a i prvi potpredsjednik Vlade Radimir Čačić zbog prometne nesreće sa smrtnim posljedicama koju je skrivio prije nekoliko godina u Mađarskoj, oduđen je na 22 mjeseca zatvora. Mađarski sud je prihvatio da kaznu izdržava u Hrvatskoj. Ideju o premještanju iz zatvora u pulsku Lučku upravu Radimir Ministarstvo pravosuđa nije prihvatilo. (gg)

Rastrošna županica novcem za Audi mogla je nahraniti gladne

♦ Odluka Sisačko-moslavačke županice Marine Lovrić Merzel da nabavi novi automobil za 432.941 kunu i dalje izaziva pozornost. Što se sve moglo u županiji, koja je potkraj 2012. godine imala 19.739

nezaposlenih, napraviti s tih 433.000 kuna, osim kupnje jeftinijeg automobila. Uz prosječnu cijenu od 20 kuna po obroku, tim se novcem mogao podmiriti 21.650 obroka u pučkim kuhinjama. (croex)

ISELJENI HRVATI: NOVI ZAKON O PREBIVALIŠTU JE NEPOJMLJIV, NEVIĐEN, NEZAMISLIV I DISKRIMINATORAN

Hoće li iseljenici postati turisti u RH

Hrvatska je ušla u Europ-sku uniju. Njeni građani sada slobodno putuju osobnim iskaznicama po Starom kontinentu i nitko ih ne pita odakle su, gdje žele ići, zašto putuju gdje putuju itd. Međutim, Hrvatska se baš sada sjetila oduzimati osobne iskaznice svojim građanima koji već desetljećima žive i rade u inozemstvu, šalju novac svojoj rodbini u domovinu, troše tijekom godišnjih odmora višestruko u odnosu na prosječnoga turista, plaćaju uredno poreze državi, obveze prema HT-u, HEP-u itd. Nije li zapravo skandalozno da se ljudima koji su desetljećima sanjali slobodnu Hrvatsku, koji su se iselili trbuhom za kruhom ili iz političkih razloga, jer su bili nepodobni komunističkom režimu, novim Zakonom oduzima dio hrvatskog identiteta? „To je kao da ti odsjeku prste na ruci“, komentirao je nedavno jedan iseljenik kojemu je poništena osobna iskaznica u jednom našem konzularnom predstavništvu u Njemačkoj. Nepojmljivo, neviđeno, nezamislivo.

Brojne su ostale konzekvencije i pitanja koja Zakon o prebivalištu donosi sa sobom. Ako netko tko većim dijelom godine živi u inozemstvu i nema prebivalište u Hrvatskoj, dođe na ljetni odmor u vlastita četiri zida, što bi onda ta osoba tamo

Piše: Edi Zelić

trebala biti? Turist? Hoće li još doći vrijeme da će morati platiti i boravišnu pristojbu u svojoj kući ili stanu?

Na raport u policiju

Što je s umirovljenim iseljenicima koji u svojoj domovini (Hrvatskoj) borave po četiri-pet mjeseci u godini, uglavnom ljeti, a ostatak godine, uglavnom zimu, provode kod djece i unučadi u Njemačkoj ili drugim zemljama iseljeničtva? Po Zakonu, ako smo dobro protumačili, ti ljudi nisu dužni odjaviti prebivalište. Ali što ako im policijska patrola pozvoni baš u vrijeme kada se ne nalaze u zemlji? Hoće li ih se odjaviti, kako se to navodi u Zakonu, po službenoj dužnosti? Hoće li ih se kazniti? Hoće li oni svaki puta kada se vrate svojoj kući morati trčati na raport u policijsku postaju, prijavljivati se da su stigli, kao da su nekakvi kriminalci?

Na web stranicama MUP-a stoji da policija u svrhu

utvrde živi li netko ili ne na navedenoj adresi prebivališta, može istraživati mjesto zaposlenja određene osobe, može ispitati pohađaju li djeca predškolske i školske ustanove u mjestu prijavljenog prebivališta, je li osoba ili netko od članova kućanstva učlanjen i aktivno sudjeluje u lokalnim sportskim, kulturnim i drugim ustanovama itd. Hej, pa gdje mi živimo? U policijskoj državi?

I što je s umirovljenim iseljenicima koji su jedan dio svoje mirovine, prije odlaska u bijeli svijet, zaradili u domovini i danas primaju po 200-300 kunica iz hrvatskih mirovinskih fondova, dok mirovinu za ostatak radnog vijeka dobivaju iz Deutschlanda i drugih zemalja? Hoće li im hrvatski mirovni fondovi sada transferirati kune na inozemne račune njihovih formalnih prebivališta? I tko će snositi troškove transakcije i pretvaranja u deviznu valutu?

Što je s iseljenicima koji imaju prijavljene automobile u Hrvatskoj, koje koriste za vrijeme dolaska u domovinu? U slučaju da ih hrvatska država kategorizira kao trajno odsutne, moraju li odjaviti i svoje aute? Ili će auti moći ostati prisutni, a njihovi vlasnici odsutni? Vjerojatno tako, jer glavno je da se plaćaju registracija i osiguranje. Pare dajte, za ostalo tko vas šiša. Isto vrijedi i za bankovne tekuće i žiro račune, trajne naloge, kredite, da ne nabrajamo dalje.

Šutnja iseljeničtva

OK, malo karikiramo. Ali najžalosnije od svega je zapravo što iz samog iseljeničtva do sada, barem prema saznanjima autora ovog teksta, nije bilo preveli-

ZAKON JE STUPIO NA SNAGU U PROSINCU PROŠLE GODINE, A KRAJNI ROK ZA PRIJAVU JE KRAJ 2013. GODINE!

kog otpora niti organiziranog odlučnog prosvjedovanja iseljeničkih institucija, udruga ili pojedinaca protiv Zakona o prebivalištu. I to je tipična pojava. Naime, razočarenje i zasićenost politikom u iseljeničtvu su ogromni. Starijoj generaciji je dosta svega, a mlade ionako nije previše briga za Hrvatskom, zaboravljaju svoj jezik u tuđini, a kamoli će se zanimati za politička događanja, previranja ili podmetanja, pa makar ona išla na njihovu štetu.

Prema iseljeničtvu Zakonom o prebivalištu još jednom se odnose kao prema mačehi. Dobro je dok i da stižu novčani transferi i ulaganja, ali nitko se ne pita što s druge strane učiniti za iseljenike kako bi ih se dodatno emotivno privuklo i kako bi im se olakšao život. Oni su

zadnja rupa na svirali za hrvatske političare. I to bez obzira na stranačku obojenost i pripadnost. Jedni u domovini donose zakone kojima se umanjuje utjecaj iseljeničtva. Drugi trče po dijaspori pozdravljajući razne hercegovačke, dalmatinske ili slavonske skupove grmeći s tribina kako im je stalo do iseljene Hrvatske, a istodobno držeći figu u džepu kada u domovini treba podignuti glas za pravu stvar. Gori od takvih su samo još oni nadobudni nazovi-zastupnici i pravobranitelji koji im stoje uz bok i s njima se slikaju, a sami su pripadnici tog napućenog iseljeničtva.

Zamislite, hrvatskim se građanima oduzimaju osobne iskaznice i nikome ništa, svi o tome šute? Gdje je to moguće? Valjda samo u Hrvatskoj.

Hoće li nakon što zakon stupi na snagu hrvatski iseljenici svaki puta kada se vrate svojoj kući morati trčati na raport u policijsku postaju, prijavljivati se da su stigli, kao da su nekakvi kriminalci?

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

www.asanovic.de

NOVI ZAKON O PREBIVALIŠTU UZBUNIO ISELJENIKE

MUP poručuje: Ne morate vraćati osobne iskaznice

Piše: **Ilijana Grgić**
(Portal Politikaplus)

U redakciju PolitikaPlus javilo se nekoliko naših čitatelja iz Švicarske. Naime, pozvani su na razgovor s predstavnicima hrvatskog konzulata, koji će im objasniti da se moraju odjaviti u Hrvatskoj, odnosno 'vratiti' osobne iskaznice. Svi oni navode da su državljani Hrvatske, koji u Hrvatskoj imaju nekretnine, kuće i stano-ve, i da dolaze u te svoje kuće i stanove.

Naime, našim čitateljima

nije jasno što se događa, pogotovo jer su im navodno djelatnici konzulata rekli, da će oni koji to ne naprave biti novčano kažnjeni.

Na pitanje što se događa odgovorili su nam iz ureda glasnogovornika Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Navode da je prema novom Zakonu o prebivalištu (koji je stupio na snagu 15. siječnja 2013. g.) definirani su pojmovi privremenog i stalnog iseljenja, odnosno prebivališta i boravišta te je uvedena obveza prija-

ve iseljenja iz Republike Hrvatske.

"Zakon predviđa obvezu iseljenika da prijave privremeno ili trajno iseljenje iz Republike Hrvatske, a rok za prijavu, odnosno odjavu je 15. siječnja 2014. godine. Prema zakonu, „u slučaju da osoba odjavu/prijavu ne napravi sama, nadležna policijska postaja učinit će to po službenoj dužnosti, a osoba koja povrijedi odredbe Zakona o prebivalištu počinut će prekršaj za koji se može kazniti novčanom kaznom

od 500 do 5000 kuna."

Iz Ministarstva napominju i da su u svrhu informiranja građana krenuli u detaljnija pojašnjenja.

"Kako bi svi hrvatski državljani bili obaviješteni o svojim pravima i obvezama (ne samo u Švicarskoj nego i u svim državama u kojima žive, ali ovdje donosimo informacije konkretno za područje Švicarske Konfederacije) Generalni konzulat u Zürichu je već objavio detaljna objašnjenja u listovima „Movis“ (list Hr-

vatskih katoličkih misija u Švicarskoj Konfederaciji) i „Libra“ (list Hrvatskog kulturnog kluba), zatim na većim portalima (www.croatia.ch i www.hrvati.ch). Na portalu www.hrvati.ch objavljena je i jednosatna emisija gdje se pojašnjavaju novine u zakonu. Također, održana je i tribina u Luzernu, na kojoj je bilo prisutno oko 170 osoba, a dogovorene su još dvije u Zürichu i Zugu, na koje udruge pozivaju putem svojih internetskih stranica (www.croatia.ch). Isto tako, Generalni konzulat RH u Zürichu stoji na raspolaganju svim građanima za sve odgovore u okviru svoje nadležnosti bilo telefonskim, pismenim putem, mailom ili osobnim dolaskom," stoji u odgovoru.

I na kraju, iz MUP-a su na odgovorili i na pitanje koje je čini se najviše 'uplašilo' naše čitatelje - a to je pitanje osobne iskaznice. 'Ukoliko osoba sukladno članku 3. stavak 5. Zakona o prebivalištu (N/N 144/12) prijavi privremeno boravljenje izvan Republike Hrvatske duže od godinu dana, odnosno prijavi odlazak izvan mjesta prijavljenog prebivališta u RH ne gubi pravo na osobnu iskaznicu. Navedena osoba ne odjavljuje prebivalište iz RH već samo prijavljuje nadležnom tijelu privremeni odlazak izvan Republike Hrvatske' - odgovorili su nam iz MUP-a. Znači naši čitatelji ne moraju strahovati da će ostati bez hrvatske osobne iskaznice.

Zakon o prebivalištu NN 144/12 Članak 3.

Prebivalište i boravište obvezno se prijavljuje policijskoj upravi ili postaji Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo), nadležnoj prema mjestu u kojem osoba ima prebivalište ili boravište. Osobi koja mijenja prebivalište ili boravište, nadležno tijelo će po službenoj dužnosti evidentirati odjavu prethodnog prebivališta ili boravišta. Osoba koja se iseljava iz Republike Hrvatske radi trajnog nastanjenja u drugoj državi dužna je odjaviti prebivalište. Odjava prebivališta podnosi se prije iseljenja. Ako osoba propusti odjaviti prebivalište prije iseljenja, odjavu mora zatražiti u roku od 15 dana od dana useljenja u drugu državu putem nadležne diplomatske misije – konzularnog ureda Republike Hr-

vatske u toj državi. Evidentiranje odjave prebivališta osobe koja se iseljava iz Republike Hrvatske obavlja nadležno tijelo s čijeg područja je osoba odjavila prebivalište. Ako osoba napušta prebivalište u trajanju duljem od godinu dana radi privremenog odlaska izvan Republike Hrvatske u svrhu obrazovanja, obavljanja poslova koji nisu trajnog karaktera i vezani su za određeno vremensko razdoblje, dugotrajnog liječenja i drugih razloga dužna je to prijaviti nadležnom tijelu na čijem području ima prijavljeno prebivalište, neposredno ili putem nadležne diplomatske misije – konzularnog ureda Republike Hrvatske u inozemstvu, na čijem području ima prijavljeno prebivalište. Obveze iz stavka 5. i 6. ovoga članka ne odnose se na državne službenike koji se po službenoj dužnosti u ime Republike Hrvatske upućuju na rad u

Ako napuštanje prebivališta radi privremenog odlaska izvan Republike Hrvatske potraje duže od pet godina osoba je dužna ponovno prijaviti odsutnost iz mjesta prebivališta tijekom iz stavlja 5. ovoga članka i prijavu obnovljati nakon svakog daljnjeg protoka razdoblja od tri godine uz prilaganje dokumentacije o razlozima boravljenja izvan Republike Hrvatske. Osoba iz stavka 5. ovoga članka, dužna je u roku od 15 dana od dana povratka u Republiku Hrvatsku to prijaviti nadležnom tijelu na čijem području ima prijavljeno prebivalište. Obveze iz stavka 5. i 6. ovoga članka ne odnose se na državne službenike koji se po službenoj dužnosti u ime Republike Hrvatske upućuju na rad u

inozemstvo niti članove njihovih obitelji. Smatra se da osoba boravi izvan Republike Hrvatske duže od godinu dana i u slučaju kada ona povremeno dolazi u Republiku Hrvatsku, ali u razdoblju od godinu dana ne boravi u Republici Hrvatskoj ukupno dulje od tri mjeseca. Ukoliko osoba sukladno članku 3. stavak 5. Zakona o prebivalištu (N/N 144/12) prijavi privremeno boravljenje izvan Republike Hrvatske duže od godinu dana, odnosno prijavi odlazak izvan mjesta prijavljenog prebivališta u RH ne gubi pravo na osobnu iskaznicu. Navedena osoba ne odjavljuje prebivalište iz RH već samo prijavljuje nadležnom tijelu privremeni odlazak izvan Republike Hrvatske.

JOSIP JURATOVIĆ, PRVI HRVAT U BUNDESTAGU, GOSTOVAO U ZAGREBU

'Lex Perković' je i mene razočarao i ražalostio

Piše: **Nikola Kajić**

Josip Juratović, zastupnik njemačke Socijaldemokratske stranke i prvi Hrvat u Bundestagu, gostovao je kao predavač na Tribinama Gornjeg Grada u Zagrebu 29. listopada ove godine. Tema njegova izlaganja bila je Hrvatske i Europska unija - Pogled iz Njemačke.

Neće narušiti odnose

Njegovo prvo predavanje u Zagrebu izazvalo je veliku pozornost javnosti. Dvorana u kojoj se tribina održavala bila je dupke puna, a o njegovom predavanju izvještavali su svi značajniji mediji u Hrvatskoj. Javnost je najviše zanimalo njegovo mišljenje o hrvatsko-njemačkim odnosima nakon što je hrvatska Vlada tri dana prije ulaska u EU promijenila zakon o uhidbenom nalogu, u hrvatskoj prozvan "lex Perković", koji je u onemogućavao izručivanje Njemačkoj Josipa Perkovića zbog udbaškog ubojstva Stjepan Durekovića. U Hrvatskoj je taj zakon izazvao dosta polemike, ali je tek nakon pritiska Europske komisije ipak promijenjen i ograničenje izručenja je ukinuto, ali će se zakon početi primjenjivati od 1. siječnja iduće godine.

Nazočne je zanimalo hoće li i koliko po njegovom mišljenju slučaj "lex Perković" utjecati na hrvatsko-njemačke odnose koje je taj zakon dosta ohladio. Josip Juratović je na toj tribini izjavio da "lex Perković" neće utjecati na hrvatsko-njemačke odnose, ali je isto tako naglasio da "pogrešna" promjena toga zakona neposredno pred ulazak Hrvatske u Europsku uniju ide na ruku onima koji su se protivili hrvatskom priključenju EU.

- Tradicionalno bliske odnose između dvije zemlje ne može poremetiti jedan ta-

kav čin, ali se logično počinju voditi rasprave koje nisu baš ugodne - naglasio je Juratović.

Iako je njegova izjava na toj tribini jasna, mediji koji podržavaju Vladu i njezinu "nasilnu" promjenu prije dogovorenog zakona s EU u svojim izjavama dali su naglasak da "lex Perković" neće poremetiti odnose Hrvatske i Njemačke. Pritom su "zaboravili" kako je Juratović

Unatoč što je Hrvatska postala zrelo društvo, dogodi se neka zakonska promjena tri dana prije ulaska. To je strašno iritiralo, jer je bio pogrešan tajming, pogrešan stil i pogrešna retorika

nakon te rečenice naglasio i to da su ljudi koji bili skloni ulasku Hrvatske u EU našli u nezgodnoj poziciji. - Ljudi koji su lobirali za Hrvatsku sada su na udaru onih koji su lobirali protiv ulaska

Hrvatske u EU - jasan je bio jedini Hrvat u Bundestagu. Juratović je naglasio kako je i on sam bio iziritiran i ožalošćen što je promjena zakona tri dana uoči ulaska Hrvatske u EU, dovela u pitanje trud koji je sa ostalim Hrvatima i Nijemcima uložio u lobiranje za priključenje Hrvatske Europskoj uniji.

Iritantna promjena

- Poslije svega što smo proživljavali u vezi s ulaskom u EU i unatoč tome što je Hrvatska postala zrelo društvo, dogodi se neka zakonska promjena tri dana prije ulaska. To je strašno iri-

tiralo, jer je bio pogrešan tajming, pogrešan stil i pogrešna retorika - jasan je bio Juratović.

On nije htio ulaziti u ocjene je li Perković kriv i hoće li biti izručen njemačkom pravosuđu. Međutim, naglasio je kako smatra da je taj slučaj simbolički važan i kako se trebaju riješiti sva ubojstva - od komunističkim do onih počinjenih u vrijeme vlasti HDZ-a.

- Vlasnika života i smrti, kojih je možda bilo za Tita i Tudmana, u jednom društvu koje je ušlo u Europsku uniju više ne smije biti" - rekao je Juratović na tribini u Zagrebu.

POLITIČARKA HRVATSKO-MAĐARSKOG PODRIJETLA IRENE MIHALIĆ NOVOIZABRANA JE ZASTUPNICA ZELENIH U NJEMAČKOM PARLAMENTU

Kći gastarbajtera zastupnica u Bundestagu

Piše: **Nenad Kreizer**
(DEUTSCHE WELLE)

Irene Mihalić jedna je od novoizabranih članica Bundestaga za stranku Zeleni. Biografija ove političarke hrvatsko-mađarskog porijekla je po mnogočemu karakteristična za novu generaciju njemačke političke elite.

I dok u Berlinu čelnici stranaka demokršćan-

ske Unije CDU/CSU zajedno s predstavnicima stranke Zeleni pokušavaju dokučiti postoji li dovoljno dodirnih točaka za stvaranje koalicije, i u podružnici stranke Zeleni u Gelsenkirchenu i u petak u 19 sati navečer, kada su mnogi već odavno uplovili u vikend, gori svjetlo. Irene Mihalić, novopečena zastupnica Bundestaga, priprema selidbu iz Ruhr-

ske oblasti u Berlin, iz lokalne politike u središte političke moći.

Iz provincije u metropolu

„Sve se odvija jako brzo, mnogo toga treba obaviti. Možda se ovo može usporediti s prvim danom u školi kad je sve novo, kada se na mnogo stvari treba priključiti“, priča energična

političarka koja je od parlamentarnih izbora 22. rujna, kada je postalo izvjesno da će kao zastupnica stranke Zeleni za grad Gelsenkirchen sljedeće četiri godine provesti u Bundestagu, stalno na putu između Gelsenkirchena i petstotinjak kilometara udaljene prijestolnice. Razlike koje ju očekuju su velike: dok se na lokalnoj razini Irene Mihalić

dosad bavila tipičnim problemima jedne regije koja već godinama prolazi kroz prilično mukotrpan proces tranzicije, na saveznoj razini ju čekaju druge zadaće. „Ja ću se prije svega zalagati za to da se gradove i općine, govorim konkretno o mom gradu Gelsenkirchenu, djelomično oslobodi financijskog tereta pod kojim se nalaze“, kaže Mihalić.

rektno u Njemačkoj kaže, s useljeničkom pozadinom, Irene Mihalić je od najranije mladosti bila suočena s mnogim izazovima. Njezin otac, bravar iz Zagreba i majka krojačica, Mađarica iz Novog Sada, tipični su pripadnici generacije „gastarbajtera“ koja je iz tadašnje Jugoslavije u Njemačku odlazila u potrazi za boljim životom. Tu su se skrasi- li i odgojili djecu koja se danas više osjećaju Nijemcima nego pripadnicima nacije svojih roditelja. Irenini kontakti s Hrvatskom su danas slabi. „Kao mala sam svake godine praznike provodila kod bake na Braču. No posljednjih 20 godina nisam posjećivala Hrvatsku“, priznaje Irene i to tonom koji odaje da sama nije zadovoljna tom činjenicom. Jer ona je vrlo dobro svjesna svog useljeničkog porijekla što je bio i jedan od razloga zbog kojih se angažirala u politici. Žali i činjenicu da se s vremenom „istopilo“ i njeno poznavanje hrvatskog. „Nadam se da će se to promijeniti jer mi je do mojih kontakata s tim hrvatskim segmentom u mom životu vrlo stalo“, kaže zastupnica Mihalić. No hrvatska rodbina je dobro upoznata s događajima u njemačkom dijelu obitelji. „Moje tete i ujaci u Zagrebu s velikom pozornošću prate moju političku karijeru i jako su ponosni na moj uspjeh. Moj tata ih redovito izvješćuje“, kaže Irene kroz smijeh.

Moraš li baš u Zelene?

Iako je njezina obitelj po mnogo čemu tipična „gastarbajterska“ zajednica, jedno ih ipak razlikuje od većine ostalih useljenika: u obitelji Mihalić politika je igrala važnu ulogu. Irenini roditelji dolaze iz zemlje u

kojoj nije bilo slobodnih izbora pa su upravo iz tog razloga cijenili demokraciju u Njemačkoj i to do te mjere da su preuzeli i njemačko državljanstvo samo zato da bi mogli aktivno sudjelovati u političkom životu. Priča koja danas, u vrijeme kada građane sve manje zanima politika i kada izlaznost na izbore kontinuirano pada, zvuči kao priča iz nekih prošlih vremena. Pogotovo su useljenici u Njemačkoj dugi niz desetljeća bili izolirani kad je u pitanju politički život. „To nije najnormalnija stvar da stranci u Njemačkoj svjesno odluče uključiti se u politički život zemlje. Mnoge politika ne zanima, no moji roditelji su nas uvijek svjesno podržavali da se informiramo, da pratimo vijesti i da se aktivno uključimo u život ove zemlje“, sjeća se Irene. To je uvelike pridonijelo i tomu da se Irene i sama aktivno uključi u politički život. No odlazak u Zelene nije naišao na veliko oduševljenje kod oca koji je, kako to priliči pripadnicima radničke klase, u srcu uvijek bio socijaldemokrat s vrlo skeptičnim odnosom prema novoj stranci ekoloških aktivista. „Pa moraš li baš u Zelene“, bila je prva reakcija mog oca kad je čuo za moje političke ambicije. Nakon toga je uslijedilo nešto što bih ja nazvala ugodnim ali angažiranim političkim sučeljavanjem. No u međuvremenu su moji roditelji jako ponosni na mene. Ali to ne znači da i dalje jako žučno ne raspravljamo o politici no na kraju to ipak ispadne poprilično konstruktivno“, objašnjava Irene.

„Zelena“ policajka

No odluka o angažmanu za Zelene nije bila jedina

Kao mala svake sam godine školske praznike provodila kod bake na Braču. No, posljednjih dva desetljeća nisam posjećivala Hrvatsku

odluka koje je ispočetka šokirala Irenine roditelje. Kada je u jednom trenutku roditeljima priopćila kako želi ni više ni manje nego u policiju, reakcije su bile daleko od oduševljenja. „Prije svega je mama bila protiv jer je strahovala da mi se nešto može dogoditi ali je i ona kasnije prihvatila moju odluku“, govori Mihalić. Nakon nekoliko godina provedenih u policiji Irene se angažirala u politici. I to kod Ze-

lenih, stranke koju i danas javnost percipira na baš kao stranku koja simbolizira red i poslušnost nego više kao stranku prosvjednika i bora- ca na uličnim barikadama.

Irene Mihalić je iskusila iskustva obje strane: i prosvjednika koji prosvjeduju protiv gradnje novih atomskih centrala kao i policajke, tj. državne službenice kojoj je dužnost provedba državne sile npr. u vidu nasilnog odnošenja i uhićenja pro-

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

svjednika. Na pitanje nisu li ta dva segmenta nespojiva, Mihalić odgovara niječno.

„Isprva je i u stranci bilo onih koji su čudno gledali i postavljali pitanja u stilu: 'Policajka u Zelenima?'". I moji kolege policajci su koji put reagirali s nepovjerenjem jer Zelene drže za one koji bacaju kame-nje na policajce. No mislim da se profesija policajke i članstvo u Zelenima jako dobro nadopunjuju jer je i jedno i drugo povezano s temom koja me najviše zani-ma a to su građanska prava. I moja je prednost da znam kako funkcioniraju, da tako kažem, obje strane. Zele-ni nisu stranka koja se bori protiv države“, kaže novo-pečena zastupnica i pritom ukazuje na iskrivljenu sliku u javnosti, pogotovo u ino-zemstvu, po kojoj su Zeleni, poput nekadašnjeg čelni-ka stranke Joschke Fische-ra, prije svega stranka pro-svjednika koji se mlata s policajcima.

„Ne želim si umišljati da bi ja recimo kao ministrica useljavanja imala čarobni štapić za rješavanje svih problema stranaca u Njemačkoj ali ono što bi sigurno promijenila je obrazovna politika

No najveći dio svoje po-licijske karijere Mihalić nije provela boreći se protiv eko-loških prosvjednika nego u prometnoj policiji i to kao vozačica presretača loveći u okolici Kölna vozače koji su „sjeli“ na gas. Na tom polo-žaju je, kaže kroz smijeh, na-

učila i koliko je važan jedan od vječitih političkih ciljeva Zelenih a to je uvođenje op-lošeg ograničenja brzine na njemačkim autocestama.

Gastarbajteri nepoželjni

Iako druga generaci-ja useljenika, kojoj pripada

i Irene, u svakodnevici ne biva u tolikoj mjeri suoča-vana sa svojim porijeklom, iskustva roditelja su još uvi-jek duboko urezana u kolek-tivnu svijet „građana s use-ljeničkom pozadinom“.

„Moj otac se još jako do- bro sjeća kad je sa svojim

kolegama s posla nakon radnog vremena htio oti-ći na piće no na gostionici je stajala ploča s natpisom: „Gastarbajteri nepoželjni“. Danas si mi to uopće više ne možemo zamisliti ali meha-nizmi ograničenja u društvu prema svemu što je strano još uvijek postoje“, smatra Mihalić.

I danas je, kako smatra Mi-halić, opasnost koja prijete s desnog spektra ogromna. A još je gore, kako kaže, kada i stranke desnog centra, po-put Merkelijine Kršćansko demokratske unije, te stra-hove raspiruju. Mihalić je tu spomenula i trenutne aktiv-nosti demokršćanskog mi-nistra unutarnjih poslova Hans-Petera Friedricha koji, po njezinom mišljenju, širi politiku netrpeljivosti pre-ma useljenicima i izbjegli-cama. „Njemačka je jedna od najbogatijih zemalja na svijetu i može sigurno primi-ti više izbjeglica. U isto vrije-me imamo tragediju s izbjeglicama u Sredozemlju što je po meni jedan od najve-ćih skandala u ljudskoj po-vijesti. To mora biti riješe-no i na europskoj razini“, ogorčena je Mihalić. Proble-mi, koje ona kao političarka iz tipične „gastarbajterske“ sredine prepoznaje možda bolje nego drugi kolege za-stupnici. U tom smjeru Ire-ne Mihalić i želi usmjeriti svoju politiku ali je svjesna da se neke greške u politici ne mogu riješiti preko noći.

„Ne želim si umišljati da bi j a recimo kao ministri-ca useljavanja imala čarobni štapić za rješavanje svih problema stranaca u Nje-mačkoj ali ono što bi sigur-no promijenila je obrazovna politika. Obrazovanje više ne smije biti uvjetovano so-cijalnom pozadinom ili po-rijeklom kao što je u velikoj mjeri danas slučaj“, zaklju-čuje Mihalić. Zelena politi-čarka ima četiri godine vre-mena da nešto promijeni. A nakon toga joj birači mora-ju ponovno ukazati povjere-nje. Tako funkcionira demo-kracija zbog koje su, između ostalog, njezini roditelji pri-je više od 40 godina došli u Njemačku.

koji su me čudno gledali? No mislim da se pro-fesija policajke i članstvo u Zelenima jako do-bro nadopunjuju jer su povezano s temom koja me zanima, a to su građanska prava. -A ja znam kako funkcioniraju obje strane, go-vori novopečena zastupnica ističući da su ro-ditelji jako ponosni na nju. „Ali to ne znači da i dalje jako žučno ne raspravljamo o politici“, kaže Irene, čiji je otac bravar iz Zagreba, a maj-ka krojačica, Mađarica. Irene je praznike pro-vodila kod bake na Braču, ali posljednjih godi-na ne stigne u Lijepu našu.

Irene je praznike provodila kod bake na Braču

Prvi put u povijesti Bundestaga jedna Hrva-tica zasljea je u fotelju njemačkog parlamen-ta u Berlinu. Riječ je o 37-godišnjoj Irene Mihalić, podrije-tlom Zagrepčanki s gelsenkirchenskom adre-som, a po zanimanju policajki, donedavno vo-diteljici presretača na vozače, koji jače nagaze papučicu gasa. - Mnogi me pitaju kako to da sam se baš opre-dijelila za Zelene koje javnost percipira kao stranke boraca s uličnih barikada, koji bacaju kamenje na policajce. A i u stranci je bilo onih

Foto: Marina Stojak

MINISTARSTVO OBUSTAVILO ISPATU 50 TISUĆA MIROVINA

Nema mirovine za one koji nisu dostavili OIB

Piše: **Marijana Katalinić**

Nakon što je Ministarstvo rada i mirovinskog sustava najavilo neisplatu mirovina za sve one koji nisu dostavili istom osobni identifikacijski broj (OIB), nastale su mnoge nesuglasice i nezadovoljstva; naročito zbog nelogičnosti da Ministarstvo rada i mirovinskog sustava kao državna institucija ne posje-duje sve OIB-e građana koji primaju mirovinu.

Gdje su umirovljenici

Prema riječima ministra Mrsića, 50.000 umirovljeni-ka nije dostavilo OIB, te im zbog toga neće biti dostav-ljena mirovina. „Mi smo unatrag godinu i pol po-kušavali riješiti ovaj pro-blem. Počeli smo s 80.000 ljudi koji su bili u sustavu Zavoda za mirovinsko osi-guranje, a nisu imali OIB. Na koncu smo iscrpili sve mogućnosti da dodemo do OIB-a i u ovom trenut-

ku 2.800 građana RH nema OIB. Ne znamo što se do-gađa s tim građanima, jesu li u Hrvatskoj, tko za njih prima mirovinu, jesu li živi uopće“, istaknuo je mini-star Mrsić.

Zanimljivo je kako je od 50.000 korisnika kojima će biti obustavljena mirovina, njih čak 46.000 iz inozem-stva. Većina njih u trenutku ostvarivanja mirovine OIB nisu imali jer tada nije po-stojao ili im nije dodijeljen jer ne žive u Hrvatskoj. Mi-nistar Mrsić na to kaže: „U isto vrijeme 130.000 gra-đana izvan Hrvatske pri-ma mirovinu. Njima smo u više navrata uputili oba-vijest da pošalju zahtjev Poreznoj upravi da dobiju OIB. Dvije trećine je to na-pravilo. Napominjem da je za tih 130.000 umirovljeni-ka izvan Hrvatske mi godiš-nje plaćamo milijardu i pol kuna. U interesu nam je da utvrdimo da oni koji treba-

ju tu mirovinu i dobiju.“ Od 5.400 korisnika mirovine u RH, upozorenjem nadlež-nog ministarstva polovica je dostavila OIB, dok s oko 2.800 korisnika mirovine se nemaju čak ni osnovni po-daci.

Policija će istraživati

„Za ovih 2800 ne znamo i nemamo ni njihov JMBG, niti su oni poslali zahtjev da se izda OIB. Za njih nema-mo ni mi, a ni Porezna nika-ke podatke ... pravo na mi-rovinu se ne ukida, nego se ne isplaćuje dok se ne dostavi taj podatak“, napominje ministar.

Čini se da je primarni cilj ministarstva uspostava reda kako bi se znalo kome se mi-rovine isplaćuju, naročito jer postoje slučajevi da miro-vinu primaju ljudi koji su umr-li – dakle netko nezakonito prima mirovinu u ime mr-tve osobe. Glasnogovornik Hrvatskog zavoda za miro-

vinsko osiguranje Filip Duj-mović kaže kako ovim po-stupkom ministarstva nitko neće izgubiti mirovinu, već će mu samo biti privremeno obustavljena isplata: „Ovo ne znači da dio umirovlje-nika gubi pravo na mirovi-nu već samo privremeno obustavu isplate mirovine koja će trajati dok ne dostave OIB.“ Svi koji su putem Porezne uprave već dobili svoj OIB, mogu ga dostaviti u Zavod za mirovinsko osi-guranje poštom, telefonski, faxom ili mailom.

Isto tako, oni koji OIB ne-maju dužni su ga prvo za-tražiti od Porezne uprave. S preostalih otprilike 2.800 ko-risnika mirovine u RH koji nisu dostavili svoj OIB nad-ležnom Ministarstvu, biti će pokrenut posebni postupak u koji se uključuje policija i Državno odvjetništvo RH kako bi pronašlo nezakoni-te primatelje mirovina i pri-mjereno ih kaznilo.

Tuže državu zbog ukidanja poticaja

◆ Odbor stambenih štedi-onica pri Hrvatskoj udruzi ba-naka (HUB) priopćio je da su predložene dopune Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje protivne Ustavu te razmatra mogućnost podnošenja tuž-be. Ocjenjuju da je Vlada do-pune zakona uputila u Sabor kršeći proceduru. O njima nije provedena javna rasprava i za-konom propisana procedura procjene učinaka. (croex)

Hrvati su naporni susjedi, sa svima imaju problema

◆ Hrvati su naporni susje-di – rekao je slovenski ministar vanjskih poslova Karl Erjavec. – Hrvatska u posljednje vrijeme ima dosta problema, primjeri-ce oko Ilexa Perkovića koji je iz-bio tik pred članstvo, problem s Mađarskom, BiH, Srbijom,... - naglasio je Erjavec. (croex)

Gospić HAC-u mora vratiti čak 6,6 milijuna kuna

◆ Grad Gospić mora HAC-u vratiti 6,6 milijuna kuna koje im je naplatio za komunalni doprinos za gradnju autocesta na području tog grada. Spor-ni komunalni doprinos Gospić naplatio je ovrhom 2011. godi-ne. No nakon toga HAC je po-dnio tužbu. Visoki upravni sud uzeo u obzir argument HAC-a da Gospić nije mogao naplatiti komunalnu naknadu jer je Pra-vilnik o komunalnoj naknadi donesen je 2006. (croex)

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

MIRJANA ANA MARIJA PISKULIĆ, GENERALNA KONZULICA RH U SYDNEYU

U Australiji Dnevnik HRT-a svaki dan prenosi SBS

Razgovarao : **Petar Mamić**
(Boka Cro Press)

Mirjana Ana Marija Piskulić, generalna konzulica Republike Hrvatske u Sydneyu, dugogodišnja je djelatnica Hrvatske matice iseljenika, koja je 2005. godine otišla u Canberru gdje je u Veleposlanstvu RH radila kao prvi tajnik. Godine 2009. unaprijeđena je u generalnu konzulicu. Tijekom svoga života obišla je i pozna hrvatsku dijasporu na svim kontinentima, a i sama je rođena u dijaspori, u Južnoafričkoj Republici. Intervju koji donosimo objavljen je nedavno u hrvatskome tjedniku iz Australije „Boka Cro Pressu“.

Tijekom Vašeg rada s iseljenicima upoznali ste mnogobrojne hrvatske zajednice. Što je specifično za Australiju, po čemu je zajednica na najmanjem kontinentu drukčija?

Australija je najmanji kontinent, ali je hrvatska zajednica velika u svakom pogledu! Ima puno činjenica zbog kojih ona može biti ponosna. Nije mi teško to neprestano ponavljati. Dopusite mi da nabrojim neke!

Krenimo s medijima po kojima je hrvatska zajednica zasigurno jedinstvena u svijetu. U cjelokupnome hrvatskom iseljeništvu jedino zajednica u Australiji ima svoje tjednike, i to dva: Boku Cro Press iz Sydneya i Hrvatski vjesnik iz Melbournea. Jedino u Au-

straliji imate radiopostaju koja emitira 24 sata dnevno, postaju Hrvatskoga narodnog radija i televizije, sa sjedištem u Sydneyu, i to satelitski za Australiju i Novi Zeland i na Internetu. U istoj redakciji je i jedina hrvatska televizijska postaja u iseljeništvu s modernim studijem i vlastitim reportažnim kolima. Jedino u Australiji se Dnevnik HRT-a svakog dana prenosi na australskoj televizijskoj postaji, SBS-u.

Uz to, program hrvatske redakcije radio SBS-a emitira se u cijeloj Australiji. Koliko je meni poznato, i to je jedinstveno.

U cijelome svijetu sigurno nema grada koji ima toliko hrvatskih klubova, crkava i folklornih društava koliko ih ima u Sydneyu. Samo tri grada u iseljeništvu: Chicago, Melbourne i Sydney, imaju po tri hrvatska katolička centra. Ako bismo Sydneyu pribrojili Wollongong, a Melbourneu Geelong, onda opet zajednica u Australiji vodi. Jedino u Australiji imamo hrvatske umirovljeničke domove, u Sydneyu i Canberri, a evo i Geelong se sprema otvoriti jedan.

Od cijeloga svijeta, osim Njemačke i Švicarske gdje je nastava u nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, u Australiji i Kanadi najveći broj djece hrvatskih iseljenika uči hrvatski.

Godine 1983. utemeljen

je na Macquaire sveučilištu prvi izvandomovinski studij hrvatskoga jezika. Treba isto tako napomenuti da je 1980. hrvatski jezik u Australiji priznat kao samostalni s tim da su već 1977. godine na Royal Melbourne Institute of Technology tadašnjim upravo završenim školovanim prevoditeljima izdane diplome za prevoditelje hrvatskoga jezika umjesto dotadašnjega „srpsko-hrvatskog“.

Hrvatski nacionalni nogometni savez Kanade i SAD-a danas ima 21 člana, a za natjecanje na skorašnjem turniru Hrvatskoga nogometnog saveza Australije i Novog Zelanda, koji će se održati u Melbourneu, prijavio se 31 hrvatski nogometni klub. Ako tome dodamo i broj ljudi angažiranih u navedenim aktivnostima, a nismo nabrojili sve, onda možemo zaključiti da je riječ o vrlo aktivnoj zajednici koja se po mnogome ističe u svijetu.

Za vrijeme borbe za neovisnost i međunarodno priznanje Republike Hrvatske iseljenici su sudjelovali svim srcem i davali sve. Taj odnos dijaspore i matice u međuvremenu je zahladio s obje strane. Što se može učiniti da se dijaspora i RH ponovno zbliže?

Odgovor je kratak - uspostaviti partnerski odnos između institucija koje rade za iseljenišтво ili ga u sklopu svog rada obuhvaćaju. Ili, kako je to lije-

po rekao davni povratnik iz Australije, veleposlanik Tomislav Bošnjak, na nedavnoj promociji knjige Tuge Tarle u Zagrebu: „Treba nam odnos koji će svjedočiti da smo mi globalizirani narod koji živi na svim kontinentima, ali ima jednu matičnu zemlju, koja se skrbi o svima i o kojoj se svi skrbe.“ Većina iseljenika je, kako kažete, svim srcem sudjelovala i davala sve, dok je i većina u Hrvatskoj svim srcem sudjelovala i davala, neki i živote.

Usljedilo je hlađenje odnosa, ali ne mogu reći da se to dogodilo u svim segmentima. Kad se u potpunosti osamostalila, Hrvatska se morala strukturirati. Već od početka bilo je nekih inicijativa institucionaliziranja odnosa s iseljeništvom, koje nisu bile u potpunosti uspješne niti dugotrajne.

Istodobno je i u iseljeništvu došlo do određenog restrukturiranja. Mnoge iseljeničke zajednice su prije osamostaljenja Hrvatske imale svoje strukture koje su funkcionirale samostalno.

Sad je trebalo stvarati nove odnose prema samostalnoj Hrvatskoj. Drugim riječima, dok nismo imali slobodnu Hrvatsku, uloge dijaspora i domovine bile su jasne. A otkad smo uspjeli uspostaviti državu, nismo jasno artikulirali novi odnos i ulogu dijaspora prema domovini i obratno.

Međutim, mislim da je zategnutom odnosu pridonijela promašena prilika, pogotovo u devedesetim, da se većini iseljenika omogući investiranje u RH.

Oni su tada željeli to učiniti širokog srca i velikim novcem. Mnogi su dolazili s namjerom da ulože, investiraju. Međutim, tada se češće gledalo na mentalitet iseljenika, nego na njihovu namjeru. I ta je boljka prisutna u našoj domovini. Veća je i bolnija istina da je većina iseljenika odustala zbog zatvorenih i raznih „drugih“ vrata i financijskih vratolomija. Pojedinci koji su bili uporni i koji su uspjeli investirati ipak imaju negativne dojmove o tim iskustvima.

Na području ulaganja nedostajao je također partnerski odnos s iseljeništvom. Tu smo kao država podbacili. Da je ulaganje krenulo, spontano bi se otvarali kanali na mnogim razinama. Danas mnogi mladi, djeca iseljenika, dolaze u Hrvatsku na ljetovanje kao gosti. Njihovi roditelji odustali su od investiranja u hrvatsko gospodarstvo te su

POREZ NA INOZEMNE MIROVINE ŠALJE ODVRATNU PORUKU DIJASPORI:

Gubite se od Hrvatske što dalje!

Ako imate stalnu adresu stanovanja u nekoj državi, dužni ste plaćati porez. Ipak, mislite li da je normalno plaćati porez od 40% ako vam je mirovina samo kunu veća od 6000 kn.

Drugim riječima, ako imate pristojnu stranu mirovinu od 6001 kn, onda vam na kraju od nje ostane 3599 kn i 60 lipa, a ni onih 40 lipa vam neće oprostiti. Nekome tko je 35, 40 godina radio u SAD-u, Norveškoj, Švicarskoj ili Njemačkoj je nevjerovatno da država Hrvatska očekuje da ovdje plaća porez veći od onoga koji je plaćao u državi u kojoj je tu mirovinu zaradio. Čisto geografski podatak, ti isti građani bi u Austriji ili Sloveniji plaćali od 8 do 10% poreza.

Hrvatske vlasti uopće ne misle na hrvatske državljane van naših granica. Prema ljudima koji su otišli iz Hrvatske u potrazi za boljim životom ponašaju se u skladu s onom poštalicom „daleko od očiju“.

Organizira godišnji seminar za nastavnike hrvatskoga jezika u inozemstvu. Hrvatska matica iseljenika organizirala je 'online' učenje jezika i svake godine organizira Malu školu hrvatskoga jezika na koju dolaze djeca iz mnogih zemalja. Isto tako, Ured za Hrvate izvan Hrvatske daje stipendije za jednogodišnji studij hrvatskoga jezika na tzv. Croaticumu. Ove godine od ukupno 174 takvih stipendija pet je dodijeljeno mladim Hrvatima iz Australije.

ju, daleko od srca“. Ako mi ne vjerujete, to znači da nije u mogućnosti otići iz Lijepe naše ili ste jedni od onih koji žive u inozemstvu i uopće ne razmišljate u povratku. Bolno je napisati ovo, ali ovi drugi su vjerojatno pametniji jer su bar koliko-toliko svjesni što ih ovdje čeka.

Politička odluka

Hrvatska je prepuna slučajeva gdje su se ljudi vratili na svoju rodnu grudu i u ovoj godini zaključili da plaćanje suludih poreza za koje ne dobivaju ništa zauzvrat nije za njih. Klub Švicaraca u Hrvatskoj i Hrvatski umirovljenici-povratnici iz Švicarske samo su neke udruge koje su se pobunile protiv ovog sramotnog poreza.

Slično je i s udrugama građana koji su se vratili iz drugih država Europe. Oglasio se i Hrvatski svjetski kongres (HSK) i prije skoro pola godine poslao je prijedlog Ustavnom sudu da procijeni je li ovaj zakon

protuustavan, ali takav proces bi mogao dugo potrajati.

Za to vrijeme ljudi se žale ili jednostavno ne razumiju kako je to moguće. Zanimljiv je primjer Vitomira Lucića, građanina koji je htio na uvid svoje podatke o radnom stažu te je zato kontaktirao HZMO. Riječ se o umirovljeniku koji je svoju mirovinu zaradio u Njemačkoj, državi s kojom Hrvatska ima Ugovor o socijalnom osiguranju. Jedina svrha tog ugovora je da olakša građanima prebacivanja prava poput mirovine iz jedne države u drugu.

Odgovor koji je dobio iz HZMO-a je šokantan. Oni su njega tražili dokaz da je radio u Hrvatskoj i Njemačkoj, podatak koji bi oni trebali imati u svojoj evidenciji.

Cijela ova priča smrdi na političku odluku da se dijasporu i druge hrvatske državljane u inozemstvu otjera što dalje od Hrvatske, kako ne bi glasali na sljedećim izborima. (dnevno.hr)

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

NEDAVNI POPIS STANOVNIŠTVA U BIH DONIO OHRABRUJUĆE ČINJENICE

U BiH ima 570 tisuća Hrvata

Piše: Ante Gugo (Politikaplus)

Nedavni popis stanovništva u BiH otkrio je neke činjenice koje ohrabruju. Prva i za nas u Hrvatskoj dosta važna činjenica jest potpuno novi način političkog djelovanja. Nije manje značajno ni saznanje da je iseljenim Hrvatima još uvijek stalo do BiH i kao države Hrvata, uz ostala dva naroda. A treća je činjenica pokazala da prema prvim procjenama 570.000 Hrvata još ima snage oduprijeti se majorizaciji. U tom će duhu i neki politički procesi, vezani ponajprije za Federaciju BiH, morati poprimiti drukčije tijekove.

Nažalost, bilo je i saznanja koja ne vesele. U trenutku priprema za ovaj, po opstanak Hrvata kao konstitutivnog naroda u BiH vrlo značajan događaj javili su se i oni koji čak ni ovakvom političkom trenutku nisu mogli odoljeti, pa su se upustili u sitne političkantske obračune kakvih hrvatske stozerne stranke u BiH, ali ni njihove centrale u Hrvatskoj već dugo nisu pošteđene.

Prve procjenama napravljenima nakon popisa stanovništva, Bosnu i Hercegovinu svojom državom smatra oko 570.000 Hrvata. To je za više od 100.000 od najoptimističnijih procjena koje smo imali prilikom čuti prije popisa. Govorilo se o brojcima između 400 i 450 tisuća Hrvata koji su ostali dijeliti sudbinu susjedne države, koja se na okupu drži samo uz pomoć međunarodne zajednice.

Jasno je da ova brojka nije točna i da su popisani i građani susjedne države koji već godinama žive u Hrvatskoj ili nekim drugim europskim državama. Međutim, to nije slučaj samo s Hrvatima, jednako su popisivani građani sva tri naroda. Prema tome, ako brojke onih koji stvarno žive u BiH i nisu u potpunosti točne, razmjera između sva tri naroda jest. A za Hrvate je to trenutno najvažnije. Njihov broj nije pao ispod 10% ukupnog stanovništva u BiH, kao što su neke crne prognoze predviđale.

Republika Hrvatska ima interes da BiH bude, između ostalih naroda, i država Hrvata. Nije tu riječ samo o povijesnim i demografskim okolnostima. Danas se na takve

Dvadeset godina hrvatska se politika u BiH može opisati kao stanje stalne napetosti i sukoba. Gledano iz Hrvatske, bila je to politika stalnih optužbi....

stvari gleda kroz geostrateške interese. Republika Hrvatska može značajne uštede svog gospodarstva ostvarivati ako prometno poveže svoj istok i jug preko uređene i stabilne države BiH. Baš na tom našem prometnom interesu najbolje se oslikava točnost definicije po kojoj država nije ništa drugo nego skup interesa njezinih građana. Hrvati u BiH na razne su načine vezani s Republikom Hrvatskom, bilo da je riječ o ekonomskim, obrazovnim ili kulturnim interesima.

Što je Republika Hrvatska jača kao država, to će i oni kvalitetnije ostvarivati svoje interese. A da bi to bilo moguće, potrebni su i Hrvati u BiH koji će tu državu činiti mirnom i stabilnom te koji će biti politička snaga za usmjeravanje političkih tijekova prema suradnji sa zapadnim susjedom. Treba reći da su hrvatski političari prilikom ovog popisa stanovništva pokazali vrlo visoku svijest o hrvatskim nacionalnim interesima. Jednako su to pokazali vladajući, kao i oni iz oporbe.

Za svaku je pohvalu odlazak premijera Zorana Milanovića u srednju Bosnu nekoliko dana uoči početka popisa stanovništva. Također je i predsjednik Ivo Josipović pokazao interes za ta zbivanja kad je primio i dao javnu podršku oporbenim političarima koje je primio zajedno s njihovim stranačkim kolegama iz BiH.

Posao koji su u ime HDZ-a u Hrvatskoj odradili Drago Prgomet, zamjenik predsjednika te stranke, i Milan Kovač, član predsjedništva HDZ-a, bio je stvarno rudarski. U dva su tjedna održali desetine animacijskih skupova i tribina po Hrvatskoj, objašnjavajući Hrvatima iseljenim iz BiH zašto je bitno da iskoriste svoje pravo i ne odreknu se zemlje u kojoj i na kojoj su rođeni.

Odradili su i brojne medijske nastupe. Bio je to posao u kojem su pokazali da političari mogu odraditi veliki posao na općem interesu i da sve to ne zasjene osobnim interesima ili našim političarima toli-

ko dragim egoizmom. Za svu tu silu tribina i skupova znali su oni koji su imali interesa na njih doći. Nitko nije od toga pravio medijski cirkus. A možda je tako bilo i bolje.

U slučajevima rijetkih medijskih istupa hrvatski političari doživjeli su napade od onih koji su imali najmanje razloga takvo nešto napraviti.

Tekstove s negativnim osvrtom na to što su Prgomet i stranačke mu kolege radili potpisali su baš novinari koji su do prije godinu živjeli u BiH pa otišli dalje u potrazi za boljim životom.

Zdravom razumu nemoguće je dokučiti koji bi mogao biti razlog takvih napada. Kao mogući zaključak nameće se samo to da su autori bili dirigirani od političara kojima i nije baš odgovaralo to da hrvatska politika u BiH uspije pokazati sasvim novo lice.

Dvadeset godina hrvatska se politika u BiH može opisati kao stanje stalne napetosti i sukoba. Gledano iz Hrvatske, bila je to politika stalnih optužaba između dvije najveće stranke gdje se nije baš štedilo protivnike.

SDP je optuživao HDZ za stalne pretenzije na podjelu BiH, a s druge strane vraćani udarci su kroz tvrdnje da sljednici hrvatskih komunista žele Hrvate u BiH prepustiti majorizaciji druga dva veća naroda.

A sad se dogodilo nešto što nikad ranije na ovom političkom polju nije bilo viđeno. Vladajući SDP i oporbeni HDZ zajedno su pokrenuli akciju animacije Hrvata da se registriraju kao građani BiH. I sve je to proteklo bez teških riječi i međusobnih optužaba. Tako nešto očito nisu mogli probaviti političari koji svoju vlast održavaju na stalnim sukobima i napetostima.

Otuda i kritike umjesto riječi zahvalnosti onima koji su dali koliko su mogli da se danas broj Hrvata u BiH procjenjuje na oko 570.000, što je za četvrtinu više od ranijih predviđanja.

A osim tako visoke brojke raduje i činjenica da su se na domaćoj političkoj sceni pojavili političari koji znaju ostvariti rezultate i bez teških riječi i međusobnih optužaba. Možda ne izgledaju kao medijske zvijezde, ali očito znaju svoj posao.

Dođite i pogledajte izvrsnu hrvatsko-njemačku komediju u Münchenu, 3. prosinaca u 20 sati u Gasteigu (München)!

Münchhausen - tjera publiku na mahniti smijeh!

Glavnu ulogu igra poznati hrvatski glumac Vilim Matula!

Karte možete kupiti na stranicama Gasteiga i Münchenticketa www.gasteig.de ili na broj telefona: 089 / 54 81 81 81

MONIKA RADMANIC
Steuerberaterin

Tel. +49 (0) 6106 268 58 59
www.steuerberater-radmanic.de

B+P+K

Marinka Perić
Rechtsanwältin

Lavesstraße 79
30159 Hannover

Tel. 0511 - 700 209 3
Fax. 0511 - 700 209 40
Mobil 0172 - 516 880 0
peric@bpk-anwaelte.de

KELLER WAGENER
Steuerberater

Immenstaad · Pfullendorf · Salem

Dražan Spajić
Steuerberater

Keller, Wagener & Spajić GbR
Schlossseeallee 13
88682 Salem

Tel.: +49 (0) 7553 - 9225-0
Fax: +49 (0) 7553 - 9225-22
Web: www.steuerberater-salem.de
Mail: stbspajic@steuerberater-salem.de

Rechtsanwalt – Odvjetnik
Josip Miličević

Lavesstraße 79
30159 Hannover

Tel.: 0511-700 209 3
Fax.: 0511-700 209 40
www.kanzlei-milicevic.de

LAATZEN myDent
Implantologija | Stomatologija | Ortodonticija

Stomatološka Ordinacija

H.-J. Perić, M.Sc.
Master of Science in Oral Implantology
Spezialist Dentalne Implantologije

Pettenkoferstr. 2A
30880 Hannover-Laatzen

T 0511 - 8 97 67 90
F 0511 - 8 97 67 929
M info@mydent-laatzen.de

CroExpress

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBILE:
+49 (0) 172 - 515 23 27

POGREBNO PAVIĆ
BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu.ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)
www.asanovic.de

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
RIJA 0043 699 17065969

ČETRDESETA OBLJETNICA HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE FREUDENSTADT

Misno slavlje vodio je mons. Pero Sudar

Četrdeseta obljetnica Hrvatske katoličke misije Freudenstadt svečano je proslavljena u nedjelju 27. listopada u Freudenstadtu i u subotu 26. listopada u Nagoldu pod geslom „40 godina vjernosti – Bogu, Crkvi i narodu“.

Svečano Misno slavlje u tom je povodu u nedjelju 27. listopada u punoj crkvi Kristova preobraženja u Freudentadtu predvodio predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, u ime biskupije Rottenburg Stuttgart mons. Matthäusom Karre-

rom, domaćim njemačkim župnikom i dekanom vlč. Marcusom Zieglerom, voditeljima hrvatskih katoličkih zajednica Reutlingen vlč. Antom Kutlešom i Balingen vlč. Božom Polićem te domaćinom voditeljem hrvatskih katoličkih zajed-

nica Freudenstadt, Nagold i Calw fra Ivanom Mihalincem.

Čestitke za 40. obljetnicu misije uputili su vlč. Ziegler, te u ime biskupije Rottenburg-Stuttgart mons. Karrer, koji je okupljenim prenio čestitke i

pozdrav mjesnog biskupa mons. dr. Gebharda Fürsta. Biskup Sudar je na početku propovijedi okupljenima prenio pozdrave domovinske Crkve. Na kraju misnog slavlja prigodnu riječ uputio je delegat vlč. Komadina, koji je oku-

pljenima prenio pozdrave u ime Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta, u ime devedeset hrvatskih svećenika i pedeset sedam pastoralnih suradnika i suradnika koji djeluju u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj. Pozdrav i čestitku u

Od 2. srpnja 1983. središte misije Freudenstadt je u Nagoldu

Dana 1. srpnja 1973. osnovana je Hrvatska katolička misija Freudenstadt, koja je nastala odvajanjem od HKM Sindelfingen. Od 2. srpnja 1983. središte je misije u Wildbergu, a po 20. prosinca 1991. u Nagoldu. Promjenama sjedišta misije mijenjalo se i njezino ime. Zadnja velika promjena je 2007. godine – premješaj misijskog ureda i stana svećenika u centar Nagolda u Kernen. Restrukturiranjem pastoralnog rada u biskupiji Rottenburg-Stuttgart dogodile su se važne promje-

ne i za sve Hrvate u biskupiji: od 1. srpnja 2005. ukida se naziv misije, a osnivaju se zajednice drugih materinskih jezika. Tako na velikom području bivše HKM Freudenstadt (kasnije HKM Nagold) nastaju tri zajednice – HKZ sv. Leopolda Mandića u Freudenstadtu, HKZ sv. Nikole Tavelića u Nagoldu i HKZ sv. Josipa u Calwu. Svaka zajednica ima svoje pastoralno vijeće, pravo korištenja župnih prostorija, određene financije i samostalnost pastoralnog rada i to sve na hrvatskom jeziku.

Prvi je voditelj misije bio isusovac o. Josip Rožmarić (1973.-1977.), zatim franjevac provincije sv. Ćirila i Metoda iz Zagreba fra Mijo Hrman (1977.-1978.), fra Josip Tretnjak (1978.-1982.), fra Tomo Rumenjak (1982.-2002.), a od 2002. voditelj je misije i od 2005. triju novoosnovanih zajednica fra Ivan Mihalinec. Prva pastoralna suradnica bila je Božica Kössig koja je krajem 2012. otišla u mirovinu, a od 1983. pridružila joj se Mirjana Krušlin koja djeluje do danas. (kta/a.p.)

ime pastoralnih vijeća hrvatskih zajednica Freudenstadt, Nagold i Calw uputio je Zdravko Pajdaković.

O. Mihalinec je na kraju također istaknuo: „Ako gledamo 40 godina unazad – nije sve bilo sjajno, ali ovaj trenutak je prigoda za gledati samo ono dobro i lijepo – a toga je bilo puno. Ne možemo sve nabrojiti, zato neka bude ova moja zahvala, kao trenutnog župnika ovih triju hrvatskih zajednica, iskreno hvala svim suradnicima – od mladih do najstarijih, živih i onih pokojnih. Od mojih predšasnika – svećenika nitko danas nije mogao doći na slavlje, ali ja im i ovom prigodom posebno zahvaljujem – ponajviše fra Tomi Rumenjaku koji je 20 godina vodio misiju. Skoro

svih 40 godina postojanja ove misije vjerna suradnica bila je Božica Kössig. Krajem 2012. otišla je u mirovinu. Kao što je tiho i nena metljivo radila, tako se tiho i povukla sa svoga radnog mjesta. Nismo joj do sada niti rekli hvala, pa neka ovo bude čas da joj javno zahvalimo i poželimo zdravlje i mir u okviru njene obitelji.“

Uz prigodnu riječ buket cvijeća Božici Kössig predala je predsjednica pastoralnog vijeća iz Freudenstadta Nada Dropulić. Misno slavlje uveličali su glazbenici iz Haiterbacha. Večer prije, u subotu 26. listopada u crkvi sv. Mihaela u Nagoldu biskup Sudar je održao prigodno predavanje o prve tri Božje zapovijedi u Godini vjere. ((kta/a.p.)

Proslava 100. obljetnice hrvatske župe sv. Ćirila i Metoda i sv. Rafaela u New Yorku

Prigodom proslave 100. obljetnice hrvatske župe sv. Ćirila i Metoda i sv. Rafaela u New Yorku, održano je misno slavlje na kojem je nazočilo oko tisuću hrvatskih vjernika, a koje je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić zajednički s njujorškim nadbiskupom kardinalom Timothyjem Dolanom. Proslava je održana na blagdan sv. Šimuna i Jude Tadeja, a misno slavlje su upriličili provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM fra Miljenko Šteko, kustos Hrvatske franjevačke kustodije sv. Obitelji za SAD i Kanadu fra Jožo Grbeš, župnik hrvatske župe sv. Ćirila i Metoda i sv. Rafaela fra Nikola Pašalić, vlč. Željko Faltak te nekoliko svećenika njujorške nadbiskupije. Pozdravljajući kardinala Bozanića i hrvatske svećenike, na početku misnoga slavlja,

njujorški je nadbiskup s posebnom radošću, u svojoj nadbiskupiji, pohvalio djelovanje hrvatske zajednice. Naročito vesele riječi koje je na početku misnoga slavlja izrekao župnik fra Nikola Pašalić: „Kutak i krov pod kojim i danas možemo slobodno i s ponosom reći da smo katolici, da smo Hrvati; da se time ponosimo i da tako i dalje želimo živjeti.“ Kardinali su poslije euharistijskog slavlja nastavili susret u nadbiskupovoj rezidenciji. Nadbiskup Dolan je posebno zanimanje pokazao za blaženog Alojzija Stepinca, kao i za tijek postupka o proglašenju blaženika Stepinca svetim. Na kraju susreta kardinal Bozanić je pozvao kardinala Dolana u zagrebačku nadbiskupiju, te mu uručio poklon: medalje zagrebačkih blaženika Alojzija Stepinca i bl. Augustina Kažotića. (MK)

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

KOLUMNA

Naši vrli ljevičari imaju sve, ali nemaju povjerenje naroda

Ideološki rat, drugovi, pederi, indoktrinacija, makartistički diskurs... Sve se ovo čulo neki dan u Hrvatskom saboru tijekom rasprave o raspisivanju referenduma na temelju 750.000 prikupljenih potpisa građanske inicijative "U ime obitelji". Na referendumu koji će se održati 1. prosinca naši će građani odlučivati jesu li za to da se u Ustav Republike Hrvatske unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca? Da se odmah razumijemo: Ja sam ZA. Međutim, nevjerojatno je s koliko se žuču protivnici održavanja referenduma obrušavaju na one koji ne misle poput njih. Najdalje od svih je otišao saborski zastupnik Igor Kolman koji je belzebupski procijedio kroz zube kako je inicijativa "U ime obitelji" – prljavi pokret(!) Na takav način označiti tolike sugrađane,

Piše: **Ivan Ugrin**
(slobodnadalmacija.hr)

ne, mogu samo samo zločesti ljudi, u čemu se Kolmanu opasno pridružio i stranački kolega Goran Beus Richem-bergh. Shvaćam te

ne kukurikavce, osobito ove iz interesne skupine HNS-LD, koji dvije godine vode Hrvatsku u propast i od svih reformi provode samo svjetonazorsku, no, morat će dečki progutati grop u želucu, jer, očito je kako nisu uspjeli. Barem u namjeri da zaustave referendum, prvi koji će se u Lijepoj našoj provoditi na zahtjev građana. Poticali su i LGBT-ovci svoje zastupnike, kojih je gotovo dvotrećinska većina u Saboru, pozivali su se na Ustavni sud, koji im je na sreću održao lekciju. Javno su se oglašavali protiv: predsjednik države,

premijer, pravobraniteljice svih vela... Angažirali su se i vječni kolumnisti Banskih dvora. Jedan se znakovito pitao: hoćemo li znati pobijediti konzervativnu revoluciju i zaključio da će s gospodarskim napretkom sve opet krenuti ulijevo.

Možda s njim na čelu SDP-a?!

Naši vrli ljevičari imaju sve u ovom trenutku, bjesomučno manipuliraju javnošću kako njima odgovara, bez imalo pijeteta forsiraju ćirilicu u Vukovaru, protiv volje roditelja namću isključivo liberalni zdravstveni odgoj u školski sustav, brane udbaške nalogodavce i zločince... Imaju sve, ali nemaju više povjerenje naroda, a to je najgora rečenica što se može dogoditi bilo kojoj političkoj opciji.

To je na svojoj koži osjetio i HDZ, koji, iako se još nije oporavio od gubitka vlasti, pored ove vladajuće garniture na dobrom je putu da se vrati na vrh kad god bili izbori. U stvari, najveći problem koji nas već dugo opterećuje, jest činjenica koju je nedavno u Slobodnoj Dalmaciji izrekao agent pokajnik Željko Kečić Pauk. Bivši je udbaša obznačio kako je UDBA i danas u svim strankama! Dodao bih da je u Hrvatskoj još prisutan udbaški mentalitet koji je glavni razlog dubokih podjela u društvu. Tek kad on odumre i njegovi protagonisti, onda se možemo nadati boljim danima. Za to treba pričekati da stasaju generacije rođene u braku od oca i majke i odgojene u slobodnoj domovini. Blizu je to vrijeme, već je tu.

Hrvati se 1. prosinca izjašnjavaju na referendumu o braku u Ustavu

Piše: **Marijana Katalinić**

Nakon dovoljnog broja prikupljenih potpisa u svibnju ove godine, najavljeno je kako će 1. prosinca biti održan referendum o tome jesu li građani Republike Hrvatske za to da se u Ustav RH unese odredba koja definira brak kao zajednicu žene i muškarca. Posljednjih nekoliko mjeseci, aktivisti iz građanske inicijative „U ime obitelji“ su nekoliko puta upozorili javnost kako se prikupljeni potpisi ignoriraju jer pokretanje ovog pitanja vladajućima ne odgovara. Posljednjih mjesec dana u javnosti je došlo i do sukoba mišljenja ustavnih stručnjaka. Peda Grbin, je glavni razlog dubokih podjela u društvu. Tek kad on odumre i njegovi protagonisti, onda se možemo nadati boljim danima. Za to treba pričekati da stasaju generacije rođene u braku od oca i majke i odgojene u slobodnoj domovini. Blizu je to vrijeme, već je tu.

vo odlučivati o već donesenom pitanju od strane hrvatskih građana. Na čitavu situaciju je reagirao Ustavni sud Republike Hrvatske koji je upozorio da će odluka donesena od strane naroda na referendumu imati trenutni pravni učinak. Pitanje koje će biti postavljeno na referendumu glasi: „Jeste li za to da se u Ustav RH unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca?“, i ako većina građana odgovori potvrdno („za“) na ovo predloženo pitanje, automatski će doći do promjene ustavnih odredbi i unošenja ove odredbe. Ustavni sud je naglasio kako građani (birači) na narodnom ustavotvornom referendumu, raspi-

Datumi koji su obilježili njemačku povijest

Jučer sam posjetio Gestapo Muzej (Topographie des Terrors) i Spomenik za ubijene Židove Europe i stalno mi se vrtjelo pitanje – što bi uradio da živim u onim okrutnim vremenima, kada je svako bio potencijalna žrtva, svako bio potencijalni neprijatelj države, a država puna doušnika i terora moći kao glavne okosnice... danas biti hrabar i reći glasno i jasno što misliš je jednostavno, no isto to postići u društvu doušnika, smrti bez presude, deportacije u logore, javnog izrugivanja... i baš zato treba slaviti, što živimo u slobodnom društvu – i baš zato se treba boriti da se to nikad ne promjeni – jer najviše što nam mogu uzeti je sloboda misli, ideja i govora.

Inače, kad smo već kod uzimanja slobode – današnji datum je obilježio njemačku povijest dva puta i utjecao na globalna kretanja u međunarodnoj zajednici. 1938. godine

se dogodila Kristalna noć (Kristalnacht), kada su poharane gotovo sve sinagoge, židovska groblja i trgovine Židova u Njemačkoj. Sva imovina se zakonskom odlukom morala predati u ruke arijevaca, jer Židovi nisu smjeli više ništa posjedovati. Iako je situacija za Židove u Njemačkoj bila jako teška od kasnih dvadesetih, nakon

Kristalne noći sve je vodilo direktno u Holokaust i „Konačno rješenje židovskog pitanja“.

Drugi događaj, koji se obilježava danas je Pad berlinskog zida 1989. kao definitivni početak ponovnog ujedinjenja Njemačke. Iako su mnogi vjerovali da će ujedinjavanje trajati minimalno tri godine, a moguće i desetljeće, ono se dogodilo već naredne godine i s tim odredilo potpuno novu ulogu Njemačke u ujedinjenoj Europi, ali i u međunarodnoj zajednici. (dr. sc. Goran Bandov, facebook, 9.11.2013.)

Ivan Bitunjac podnio ostavku na funkciju predsjednika Saveza hrvatskih društava Berlina

Dugogodišnji predsjednik Saveza hrvatskih društava Berlina, Ivan Bitunjac, pismeno je podnio ostavku na tu funkciju. Ostavka Ivana Bitunjca uslijedila je nakon rasprave o diskutabilnim i nejasnim odnosima Saveza hrvatskih društava Berlina i Hrvatskog svjetskog kongresa Njemačke. Savez hrvatskih društava Berlina duže vremena nije podmirivao obaveze plaćanja članarine Kongresu, a imao je i zamjerke na rad i odnos Kongresa prema članicama. Na sastanku Saveza razgovaralo se o tom pitanju, odnosno ostanu ili o prestanku članstva u Kongresu. Na koncu se dizanjem ruke ipak izglasao ostanak u Kongresu, a što je u konačnici imalo za rezultat i ostavku predsjednika Saveza hrvatskih društava Berlina.

U pismenoj ostavci Ivana Bitunjca stoji sljedeće: - Nakon dugog razmišljanja a posebno nakon najnovijih saznanja vezanih na odnose Hrvatski svjetski kongres Njemačke – Savez hrvatskih društava Berlina, podnosim neopozivu ostavku na mjesto predsjednika „Saveza“. Prošlonedjeljni sastanak u prostorijama Hrvatske kulturno-umjetničke i sportske zajednice pokazao je da se manipuliranjem sa pojedinim članovima udruga, lako može ostvariti cilj, pridobiti najjaču krovnu organizaciju pod svoje okrilje. Najnoviji članci i najnovija moja saznanja potvrdila su moja razmišljanja na sastanku o ne-

pristupanju Hrvatskom svjetskom kongresu Njemačke. Jednostavno rečeno, ne želim podržavati i biti uvučen u nerazjašnjene puteve novca kojim raspolaže „Kongres“. Osim toga, ostajem kod svojeg stava da „Savez“ pristupom „Kongresu“ podržava i politička djelovanja te organizacije, što se u potpunosti kosi s našim Statutom... stoji u ostavci Ivana Bitunjca. (hrvatskiglas-berlin.com)

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

www.asanovic.de

EINE FAMILIENSAGA AUS DEM KROATIEN DES 20. JAHRHUNDERTS

Alida Bremers erster Roman „Olivas Garten“

Alida Bremer ist sowohl in der kroatischen Gemeinschaft in Deutschland als auch in deutschen Literaturkreisen als hervorragende Übersetzerin aus südslawischen Sprachen und Förderin kroatischer Literatur im hiesigen anspruchsvollen Literaturbetrieb bekannt. Geboren in Split, lebt die Kulturvermittlerin heute in Münster und

Gajko Boric

pendelt zwischen dem „kühlen“ Norden und dem „heißen“ Süden Europas. Ihr erster Roman mit dem Titel „Olivas Garten“ (Eichborn-Verlag, 2013) besticht nicht nur durch seine reife Kunstfertigkeit, sondern vermittelt auch viele geschichtliche Informationen, die sowohl für den kroatischen als auch den deutschen Leser gewinnbringend sind. In der Familiensaga erzählt die Autorin über das Schicksal ihrer weit verästelten Verwandtschaft im für Kroatien tragischen 20. Jahrhundert. Anlass genug, Frau Bremer einige Fragen zu stellen.

Frau Bremer, vermute ich richtig, dass Sie schon seit langem den Wunsch hatten, ein Buch über die Geschichte ihrer Familie in Dalmatien während des Zweiten Weltkriegs und darüber hinaus bis zur Gegenwart zu schreiben? Ein bloßes Erinnerungsbuch wäre gewiss auch interessant gewesen. Sie aber haben sich für die Form einer teils dokumentarischen, teils fiktionalen Prosa entschieden. Warum für diese Mischform?

In der österreichischen Zeitschrift „Wespennest“ hatte ich 2007 einen Essay zu diesem Thema veröffentlicht. Danach habe ich ein „Grenzgänger“ Stipendium der Robert Bosch Stiftung für eine Recherchereise bekommen. Auf di-

eser Reise sammelte ich Fakten und persönliche Geschichten für einen Roman, denn es sollte eine fiktive Form werden – es sind Erinnerungen der Frauen aus meiner Familie, nicht meine eigenen Erinnerungen. Meine Tanten und meine Mutter waren die wichtigsten Quellen, und ich habe in den Gesprächen

bemerkt, wie selektiv und fiktional jede persönliche Erinnerung ist.

Eine der Stärken der Literatur ist m.E. der Umgang mit den Widersprüchlichkeiten, die parallele Existenz vieler Wahrheiten, die Polyphonie von Erkenntnissen und Meinungen. Nur Ideologien sind eindeutig – nicht einmal die Wissenschaften bestehen heute auf dem Mythos der endgültigen Wahrheit. Deshalb bietet die Literatur für mich den besten Zugang zu den trügerischen Erinnerungen, zu den Zweifeln, zu den diffusen Gefühlen, die die Menschen in Bezug zu vielen Dingen in ihrem Leben haben. Was für den Einen eine bombenfesteste Wahrheit ist, zieht der Andere schon in Zweifel, was für den Einen Gerechtigkeit bedeutet, empfindet sein Gegenüber häufig als zumindest suspekt... Dass eine meiner Großtanten von Italienern exekutiert wurde, ist ein Fakt. Wie diese Geschichte in der Familie übermittelt wurde und was ich dabei fühle – das ist Literatur.

Bei der Lektüre Ihrer Familiensaga stellt man überraschend fest, dass Frauen darin die Hauptrolle spielen, obwohl der kroatische Süden bekanntermaßen „Macholand“ ist.

Meine Mutter hatte zwei Schwestern und eine Cousine, die mit ih-

nen zusammen lebte, da sie eine Kriegswaise war. Die vier Mädchen hatten eine dominante Großmutter – in meinem Buch heißt sie Paulina, eine resolute Frau, die für meine Mutter die wichtigste Stütze im Leben war, da ihre eigene Mutter – im Buch und im Leben hieß sie Oliva – schwach und weich war. Oliva lebte nach der Traumatisierung im Zweiten Weltkrieg nur noch in ihrer Traumwelt. Ihre Traurigkeit war für ihren Mann ein Problem, deshalb war er häufig abwesend. Außerdem sprach dieser Großvater – ein Kommunist und Partisanenkämpfer – häufig in Klischees. Er hatte seine kommunistischen Parolen und antifaschistischen Lieder gelernt und nie mehr in Frage gestellt.

Die Frauen um ihn herum waren klüger – sie stellten alles in Frage. Sie waren viel persönlicher. Sie stellten ihre Erfahrungen über jede Ideologie. Sogar jene rebellische Urgroßmutter, eine Kommunistin und Partisanin, die im Roman Paulina heißt, hatte häufig ihre Zweifel. In jedem „Macholand“ wird die Meinung der Frauen als unwichtig abgetan. Die Männer sind dort laut und nehmen sich und ihre eigenen Taten und Meinungen viel wichtiger – nicht immer zum Wohle der Gesellschaft.

Eine besondere Stellung in Ihrem Roman haben Sie der Großmutter Oliva eingeräumt, die Alida einen Olivenhain schenkt, wie er auch stimmungsvoll auf dem Buchcover präsentiert wird. Erzählen Sie uns doch ein wenig darüber.

Meine Großmutter war in ihrer Jugend eine hübsche und lebensfrohe Frau, die sich wenig für Revolutionen und ähnliche Dinge interessierte. Sie interessierte sich viel mehr für ihren Haushalt, für ihre Kleidung und die Kleidung ihrer drei Töchter, für ein schönes Leben. Aber ihre eigene Mutter war eine Revolutionärin, ihr Bruder war ein

Aktivist zunächst im Kulturverein „Bauerneintracht“ (kroatisch: Seljačka sloga), dann in der Kommunistischen Partei – er hatte auch eine Frau geheiratet, die ebenfalls aus einer Familie von Vorkriegskommunisten stammte. Mir kam es vor, als hätten die Mutter und der Bruder diese weiche und sinnliche Tochter und Schwester Oliva in ihre eigene politische Richtung gedrängt, weil sie es für das einzig richtige hielten.

Für meine Urgroßmutter und ihren Sohn kam gar nicht in Frage, dass jemand keine politische Haltung annimmt – und genau das hätte Oliva vermutlich am liebsten getan. Sie heiratete einen der Genossen, der dann „im Wald“ verschwand, sie musste ihm Verpflegung bringen, manchmal suchte sie tagelang nach seiner Einheit, während zu Hause ihre hungrigen Kinder warteten – und zur Strafe wurde sie irgendwann von den Deutschen in ein Lager verschleppt, wo sie stark traumatisiert wurde. Damit war ihr Leben eigentlich vorbei – sie kam aus dem deutschen Straf- und Arbeitslager „Cigla“ in Belgrad zu Fuß nach Hause zurück – das sind über 600 Kilometer –, sie legte sich ins Bett und blieb krank bis zum letzten Krieg. Eine Entschädigung für ihre Internierung hatte sie nie bekommen.

Tragisch ist, dass sie auf ihre alten Tagen in einen Luftschutzkeller fliehen musste, weil die Armee (kroatisch: „Jugoslavenska narodna armija“) ihren Ort angegriffen hatte, und das war die Armee, die ihr Bruder und ihr Mann von der ersten Stunde an mitgegründet hatten, denn diese Armee war aus dem Partisanenkampf entstanden... Wegen dieses Partisanenkampfes wurde Oliva damals als zivile Geisel in das Lager verschleppt. Und jetzt wurde sie im Namen des Landes, an dessen Aufbau sich ihre Familie so aufopferungsreich beteiligt hat, beschossen.

Meine Mutter und ihre Schwestern haben Grundstücke geerbt, nicht ich, aber da ich viele verwirrenden Geschichten über die bürokratischen Hürden in Kroatien gehört habe, habe ich sie für meinen Roman genutzt. Unter anderem beschreibe ich im Roman auch den Kampf, den meine Mutter und meine Tanten immer noch gegen den nun kroatischen demokratischen Staat führen – das sind über 600 Kilometer –, sie legte sich ins Bett und blieb krank bis zum letzten Krieg. Eine Entschädigung für ihre Internierung hatte sie nie bekommen.

In Jugoslawien hatte meine Familie den Kampf gegen die Enteignung verloren, doch in Kroatien wurde es nicht besser, ganz im Gegenteil! Während in Jugoslawien auf diesem Grundstück ein Hotel gebaut wurde, das immerhin irgendwie der Gemeinschaft diente, hat der kroatische Staat aufgrund der undurchsichtigen Machenschaften des staatlichen Privatisierungsfonds dieses Hotel an einen

„tycoon“ verschenkt, der natürlich nicht beabsichtigt, meine Familie für das Grundstück zu entschädigen. Dieser „tycoon“ gehört zu den kroatischen Neureichen, die viele ehemals staatlichen Firmen im Zuge der Privatisierung fast geschenkt bekamen, aber keine neuen Arbeitsplätze schufen, weshalb Kroatien heute in einer tiefen ökonomischen und moralischen Krise steckt.

Sie schildern sehr unterhaltsam, wie Alidas deutscher Ehemann mühsam versucht, mit „nordischer“ Logik die „südlichen“ Probleme bei Klärung der Besitzverhältnisse seiner Frau zu ergründen und dabei trotzdem seine Sehnsüchte nach diesem so „anarchischen“ Süden offenbart. Es ist allerdings spannend festzustellen, wie sich die Katasterproblematik mit dem Gewohnheitsrecht vermischt, das durchaus nicht immer schlecht war, weil sich dabei das allzu Menschliche zeigt. Kann ich davon ausgehen, dass der Olivengarten in Ihrem Roman nicht nur eine Nutzfläche darstellt, sondern auch eine Metapher ist?

Ich nutze alle Vorzüge des geordneten Nordens und bewundere

die deutsche pragmatische und intelligente Art, mit der das gemeinschaftliche Leben in diesem Land geregelt wird. Und trotzdem ist mein Herz nur im Süden wirklich warm, unter Menschen wie meinen chaotischen Tanten, wie meiner lebenslustigen Mutter und meinem Vater, der sich dem Kochen, Grillen, Braten und Einlegen von Käse, Zwiebeln, Gemüse oder Nüssen widmet, um seinen Verwandten und Freunden immer das Beste anbieten zu können. Meine Familie und meine Freunde aus Kroatien – so scheint es mir manchmal – verstehen mehr vom Leben als die Menschen im Norden, weil sie mehr Wert auf die zwischenmenschlichen Beziehungen legen, als auf perfekt geordnete gesellschaftliche und ökonomische Verhältnisse.

Leider verändert sich auch das Mittelmeer mit rasender Geschwindigkeit, und diese schöne Region steckt heute in einer tiefen Krise, nicht nur in Kroatien. In meinem Roman schreibe ich auch darüber – über den Ausverkauf der kleinen Fischerdörfer oder Weinberge, die sich in Hotelanlagen und Swimmingpools verwandeln. Doch in diesen Hotels findet man nicht mehr die Lebensart, die die Region so reizvoll macht.

Ein großer Teil Ihres Romans ereignet sich im Zweiten Weltkrieg, der in Kroatien auf verschiedenen gegnerischen Ebenen stattfand – zwischen Nationalisten und Kommunisten, zwischen unterschiedlichen Nationalitäten sowie zwischen Okkupanten und Landesverteidigern. Die Handlung spielt in dem realen Ort Vodic bei Šibenik. Sie stellen fest, dass keine der Konfliktparteien unschuldig war. Alle waren Opfer und Täter zugleich. Dies halte ich für bemerkenswert angesichts der Tatsache, dass der antifaschistische Aufstand 1941-1945 unter kommunistischer Führung von nicht wenigen Kroaten bis heute verklärt wird.

Obwohl es auf beiden Seiten Opfer und Täter gab, gab es doch wesentliche Unterschiede in den Intentionen der beiden Seiten. Es stimmt, es gab Opfer und Täter auf allen Seiten, wie es vermutlich in jedem Krieg der Fall ist. Aufgrund dieses Erkenntnis finde ich Stjepan Radić bewundernswert – seinem Tod infolge eines Attentats und seinem Begräbnis kommt in meinem Roman eine zentrale Stellung zu. Denn dieser kroatische Politiker war ein konsequenter Pazifist, der

an Aufklärung, an Bildung und an die republikanische parlamentarische Demokratie geglaubt hat. Es ist eine Ironie des Schicksals, dass ausgerechnet im Parlament auf ihn geschossen wurde. Nach dem Attentat und bis zu seinem Tod hat er seine Mitstreiter beschworen, auf Gewalt nicht mit Gewalt zu antworten. Das war christlich, klug und pragmatisch zugleich – ein kleines Volk muss auf seinem Weg zur Freiheit nach intelligenteren Wegen suchen als der Gewalt.

Doch die Kroaten sind wahrlich keine Ausnahme, indem sie auf Gewalt mit Gewalt antworten. Die Gewalt, mit der die Faschisten Dalmatien überzogen hatten, war so wuchtig, dass die Idee nur natürlich war. Die italienischen Faschisten haben eine plumpe Italianisierung durchgeführt, sie verachteten die Kroaten und betrachteten sie als ein unterlegenes Volk „ohne Kultur“, worüber sie sich häufig in ihren Schriften ausgelassen haben. Sie duldeten keine Andersdenkenden, und deshalb haben sie in Vodic direkt nach der Machtübernahme eine Gruppe junger Menschen als Warnung erschossen – es handelte sich um links gesinnte Jugendliche, die von einer gerechteren Welt geträumt hatten, was im Königreich Jugoslawien durchaus verständlich war, denn es war ein sehr ungerechtes Land.

Wir müssen den kroatischen antifaschistischen Kampf im internationalen Kontext sehen. Dabei sollen wir ehrlich sein, und die Verfehlungen der Kommunisten in ihrer ideologischen Ausschließlichkeit, sowie die Strategien, mit denen alle potentiellen politischen Gegner nach dem Krieg ausgeschaltet wurden, offen besprechen. Doch damit kann man die Verbrechen der Faschisten keinesfalls relativieren. Anders gesagt: Die Tatsache, dass auch Kommunisten Verbrechen begangen haben, befreit die Ustaschas keineswegs von ihrer Schuld.

Abgesehen davon beobachte ich in Deutschland, dass viele Deutsche sich gerne über die Ustaschas und ihre Verbrechen auslassen, sie gehen dann oft so weit, dass sie diesen Mitläufern der deutschen Nazis die Gestalt wahrer Dämonen zuweisen – als würden sie heimlich hoffen, dass dadurch die Verbrechen der Deutschen harmloser erscheinen.

Ich danke Ihnen für das Gespräch und wünsche Ihrem Roman „Olivas Garten“ viel Erfolg bei deutschen und kroatischen Lesern.

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu.ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

BIVŠI VUKOVARSKI GVARDIJAN ZLATKO ŠPEHAR JASNO RASČLANJUJE ZAŠTO SU VUKOVARCI PROTIV DVOJEZIČNOSTI I ĆIRILIČNOG PISMA U NAPAĆENOM GRADU

Nije li prevršena mjera tolerancije u Vukovaru?

Piše: **Zlatko Špehar**
(gvardijan vukovarski-bivši)

U vidom u novinske napise, u kojima se na različite načine piše, obavještava i zbori o nasilju nad hrvatskim gradom Vukovarom – tj. nad Hrvatima Vukovara i nad žrtvom tisuća Vukovaraca koji su svoju imovinu i svoj život založili za slobodu Hrvatske, svoga Grada, svojih obitelji i svoju osobnu, zgrozila me vijest o pozivu lokalnog gradonačelnika – iz redova protuhrvatskog orijentiranog SDP-a, koji želi podržati nasilnički čin vladajuće „elite“ u Republici Hrvatskoj na postavljanju dvojezičnih ploča po institucijama i državnim i gradskim u hrvatskom gradu Vukovaru.

Svi pokušaji opravdavanja ćiriličnog pisma i srpskog jezika na tim pločama, opravdavanje civilizacijskim nazivljem istih, demokratskom orijentiranošću vladajuće stranke i njezinih satelita, ne mogu se uzeti za ozbiljno promišljanje iz temeljenog razloga, jer je: - tim jezikom presuđivano zarobljenima hrvatskim braniteljima, pobijenima na Ovčari, pobijenima i zatranima u stotinama masovnih grobnica, šestomjesečnoj bebi na Groblju hrvatskih branitelja, dječaku na Ovčari; tim jezikom su prisiljavane vukovarske žene i djevojke na silovanja, tim jezikom je proglašen pad Vukovarske ratne bolnice, tim jezikom se i danas laže i pljuje po najvećoj hrvatskoj žrtvi – Vukovaru. Tim jezikom i pismom se i danas govori, laže i piše protiv Hrvatskog Naroda, a rušitelji, silovatelji, ubojice i mrzitelji Hrvatske slobodno šeću Vukovarom, sjede u Hrvatskom Saboru, provociraju i šire protuhrvatsku propagandu po novinama, koje financiraju hrvatski porezni obveznici. To pismo i jezik su znak okupacije – širenja Velike Srbije u Hrvatskoj u mirnodopskom vremenu!

Neka bilo tko da povijesni podatak da li je ikada u Vukovaru bilo dvo-

jezičnosti ove vrste. Nema ga. Od 6 stoljeća, od kada su se Hrvati doselili na Dunav, pa do današnjih dana toga nije bilo. Manjini nigdje nije uskraćeno govoriti jezikom i služiti se pismom kojim se oni identificiraju unutar iste manjinske zajednice, učiti ga u školi kao izvanredni predmet materinskog jezika, kao što je to praksa svih demokratskih zemalja Europe u kojoj je Republika Hrvatska ravnopravna članica. Ako je nekome „Država Hrvatska Majka“, onda će je voljeti, graditi i braniti. Ako li je smatra maćehom, onda imamo stanje u koje su i Hrvate i Manjine u Hrvatskoj dovele tzv. „političke elite“. Dokle god Srbi u Hrvatskoj u vrijeme suše mole da kiša padne u Srbiji... znak je da Republiku Hrvatsku ne uzimaju ozbiljno za svoju državu a kamo li za Domovinu!

Vukovar ne smije šutjeti

Pokušavam se preseliti mislima u najdemokratskije državno uređenje na svijetu, u SAD, koje ima najduži demokratski ustroj i zamisliti si u toj „zemlji neograničenih mogućnosti“, da se u New Yorku, na mjestu „Blizanaca“, porušenih 11. rujna 2001. od strane Alkaide, postavbe dvojezične ploče – na engleskom i arapskom jeziku i pismu što se dogodilo toga dana i da se podigne i spomenik „nedužnim“ alkaidinim sljedbenicima poginulim u tom strašnom terorističkom nasilju nad cijelim američkim ustrojem, narodom i državom? U samoj takvoj pomisli mi se zaledio pokušaj: zar se može žrtvu tog terora još jednom žrtvovati radi nekih nebuloznih i na lažima i manjinskom nasilju utemeljenih suživota? Naša nam katolička vjera govori i potiče nas na evandeoski pristup: „Tko te udari po jednom obrazu, pruži mu i drugi“ (Lk 6,29). Svjestan svoje vjerničke pripadnosti Respetom Kristu, Vukovar je svoje trpljenje složio u opraštanju i neosvećivanju. Uskladio je svoj povratak u razrušeni Grad i susrete sa Srbima - i vukovarskim i uvoznim, koji su se naselili po hrvatskoj imovini u Gradu, sa svojom vjerom. Pružio je Obraz-Ruku koja je kazivala opraštanje, a koja nije bila prihvaćena: usprkos svemu, u Vukovaru se nije dogodilo nijedno osvetničko ubojstvo! Hrvati se nisu osvećivali za zločine počinjene nad njihovom djecom, roditeljima, prijateljima, djedovima, bakama ...

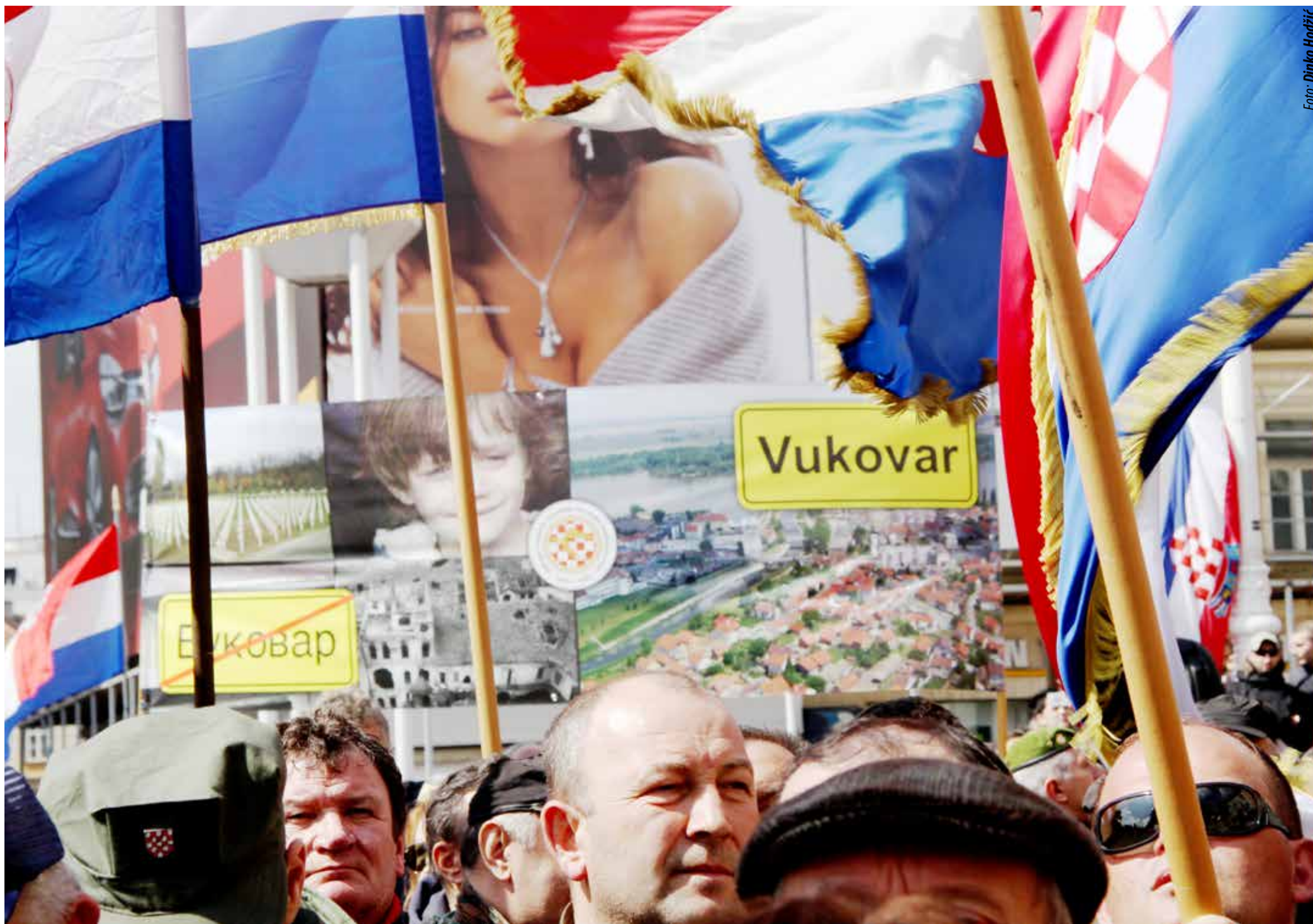

Foto: Dinko Hodžić

Koliko udaraca još može podnijeti Hrvat u Vukovaru? Tko će ga uzeti u obranu? Na svaki zahtjev o zaštiti Hrvata u Vukovaru – hrvatske vlasti su šutjele... Ranjenom Isusu je poslije smrti na križu ostala samo snaga Uskrsa. Zato Vukovar ne smije danas šutjeti. Hrvatski narod ne smije šutjeti. Časni branitelji ne smiju dozvoliti još jedno omalo-

važavanje od onih kojima su osigurali mirni i slobodni život. Ne smije se izgubiti samosvijest i popustiti odugovlačenju i prividnoj nezainteresiranosti vladajućih, a niti bujicama obećanja i riječi kojima se, tobože, brani ustavnost. Za takvu „ustavnost“ se nije borila hrvatska obrana 1991. godine. Ustavu, koji se mijenja „kako se kojoj babi“ ili

„Država u kojoj manjina ima više ovlasti nego li vlastiti narod – nije država. To je podanička tvorevina koja srlja u „regijske integracije“

sdp-hdz-ili partijskim-sinocima hoće, postavlja se upitnim njegova ozbiljnost u zaštiti hrvatskog naroda i hrvatske države, mirnog života i socijalne pravde i hrvatskog i manjinskih naroda u Hrvatskoj. Država u kojoj manjina ima više ovlasti nego li vlastiti narod – nije država. To je podanička tvorevina koja srlja u nekakve „regijske integracije“ koje

su hrvatski narod već koštale stotine tisuća pobijenih, prognanih i obespravljenih, da bi u zadnjem pokušaju ostvarenja velikosrpske misli sraznile Vukovar i zamele trag stotinama „nestalih“ Vukovaraca. Ako su neke „elite“ donosile ovakve zakone u kojima se u samom početku mogle iščitati namjere nemirnog života i terora manjine nad većinskim hrvatskim narodom, u ime istine, mirnog života svih građana Republike Hrvatske, neka se ti zakoni usklade sa zapadnoeuropskim civilizacijskim mjerilima kojima je u temeljima hrvatski narod sa svojom kršćansko-katoličko-socijalno-demokratskom uljudbenom orijentacijom. Devet godina smo se zajedno zauzimali za mirni Vukovar.

Nudili smo suradnju. Na kulturnim razinama smo pokušavali vratiti ukradeno povjerenje. Htjeli smo vratiti Gradu dušu, samosvijest i miran život. Tražili smo primjenu zapadno-europskih civilizacijskih zasluga na području škola, društvenog života, sporta, religije. Vjerovali smo nadi koja nam nije nikada okretala leđa. Nije bilo sve kako smo zamišljali: ipak, živjeli smo mirno i s pozdravom na usnama.

Ne ćirilici u Vukovaru

Kroz katolički Caritas u Vukovaru smo nesebično brinuli o svim potrebnima – hranom i odjećom, bez razlike. Nikome nismo brojali „krvna zrnca“. U svakom potrebnom smo slijedili evandeoski poziv o bližnjemu. Sve dok se „visoka politika“ nije umiješala i nasiljem počela rušiti sve što je mukotrpno mirom izgrađeno.

Tolerancija mukom građena postala je, čini mi se, nekim političkim „objektima“ opasnom. Da politički „subjekti“ nisu postali „objektima“ uvoznog velikosrpskog izživljavanja i nad njima samima i nad Hrvatima, Vukovar bi se već bio digao iz pepela i bio bi mjestom sretnog povratka svojoj kući.

Dok se to ne dogodi, logika mi nalaže pitanje: Zar se hoće srpskim jezikom i ćirilicom postaviti nadgrobni spomenik nestalima u Vukovaru i na taj način „civilizacije“ ukloniti svaku želju za Istinom? Radi istine, pravde mira i mirnog i ljudskog života svih ljudi dobre volje nam zdrava demokratska pamet kaže: Ne ćirilici i srpskim natpisima u Hrvatskoj – Ne u Vukovaru!

HRVATSKA KATOLIČKA MISIJA HAMBURG

Naše misijsko hodočašće u Vječni Grad

Piše: **Miljenko Ružić**

Svi putovi vode u Rim - glasi stara izreka koja veliča ovaj grad, poznat kao „caput mundi“, povijesno, umjetničko i spomeničko blago svjetskih razmjera.

Ako su Grci dali najveći doprinos u književnosti, umjetnosti, filozofiji i duhovnom životu, Rimljani - obdareni smislom za praktičnost i racionalnost, iskazali su se ponajviše u politici, upravi i organizaciji carstva. Rimsko graditeljstvo će oduševiti svakog hodočasnika, posebice dok razgleda forume, amfiteatre, bazilike

i slavoluke. Zbog čudne i neizbježne sudbine povijest je htjela da Rim i u kasnijim, manje sretnijim razdobljima, nakon propasti Velikog Carstva, zadrži ulogu učitelja civilizacije, te kulturnog i moralnog centra svijeta, postavši glavnim gradom kršćanstva i sjedištem Petra, te sklopa Vatikanskih

Baš zahvaljujući papinstvu, Rim se u doba renesanse ponovo ističe kulturnom i umjetničkom djelatnošću. Taj nov sjaj najviše je izražen gradnjom nove Bazilike sv. Petra, te sklopa Vatikanskih

palača s njihovim jedinstvenim remek-djelima (Bramantea, Raffaella Sanzija i Michelangela), najvećim umjetničkim ostvarenjima svih vremena.

Hrvatski hodočasnici

Rim je u pravom smislu riječi, svjedok povijesti zapadnog svijeta.

U ovu tvrdnju su se uvijek hodočasnici Hrvatske katoličke misije Hamburg, koji su u Rim hodočastili od 30. rujna do 7. listopada u pratnji dušobrižnika p. Matijasa Farkaša i s. Janjom.

Kroz Rimu ih je vodio

p. Stipe Jurić, OP, a bili su smješteni u Domu hrvatskih hodočasnika, bl. Ivan Merz.

U Rimu je još od polovice 15. stoljeća tj. od 1453. postojao gostinjac za hrvatske hodočasnike. Osnovao su ga tadašnji Hrvati koji su živjeli u Rimu.

Nakon 450. godina, taj je gostinjac na žalost nepravredno dokinut i prestao postojati 1901. god.

Oslanjajući se na tu dugu stoljetnu tradiciju zbrinjavanja hrvatskih hodočasnika, 1985. godine isusovac o. dr. Boži-

dar Nagy, koji je tada vršio službu urednika hrvatskog programa Radio Vatikana, pokreće inicijativu da se ponovo otvori gostinjac - Dom za hrvatske hodočasnike, koji su u sve većem broju hodočastili u Vječni Grad na sveta mjesta kršćanske vjere.

S ovom idejom je bio upoznat bl. Papa Ivan Pavao II., koji je na Božić 1985. godine rekao:

“To je dobra ideja, i jako dobra inicijativa!” Nekoliko dana poslije Sveti Otac je pismeno poslao i sročio svoj blagoslov i dao ohrabrenje za ostvarenje ove

inicijative, a priložio je i svoj novčani dar, koji je bio prvi materijalni prilog za budući hrvatski Dom u iznosu od tadašnjih deset milijuna lira (15.000 tadašnjih DM).

Početkom 7. siječnja 1986. godine, na poziv Božidara Nagya okupilo se desetak hrvatskih redovnika, svećenika i laika, koji su tada živjeli u Rimu te su

utemeljili Inicijativni odbor koji je vodio sve potrebne radove i akcije za osnivanje novog Doma. Odbor se odmah obratio hrvatskim iseljenicima po svijetu preko hrvatskih katoličkih misija za financijsku pomoć u ostvarenju ove ideje.

Inicijativu su hrvatskim vjernicima preporučili i hrvatski biskupi s jesenskog

zasjedanja Biskupske konferencije 1987. godine.

Zahvaljujući velikodušnosti hrvatskih iseljenika, na blagdan Gospe Karmelske, koja je prva zaštitnica Doma, 16. srpnja 1987. godine je kupljena odgovarajuća zgrada (bivša škola talijanskih časničkih sestara) u rimskoj četvrti Alessandria, uz Via Casilina.

Nakon pet godina, 10.

svibnja. 1991. je Dom potpuno isplaćen i od tada nosi naziv po hrvatskom blaženiku Ivanu Merz koji je, nakon što mu je Inicijativni odbor učinio zavjet, svojim nebeskim zagovorom pomagao da se ova ideja realizira i ostvari.

Na molitvi s Papom

Hodočasnici iz Hamburga su posjetili Kolosej, Kapitol (Campidoglio), Kapitolski trg (Piazza del Campidoglio), Senatorski palace (Palazzo Senatorio), Rimski Forum, Cirкус Maximus, Baziliku sv. Pavla izvan zidina, crkvu

sv. Petra u okovima, Mikelandelov kip Mojsije, Baziliku sv. Marije Velike, baziliku sv. Ivana u Lateranu, svete stube, fontanu di Trevi, Španjolski trg (Piazza di Spagna),

Narodni trg (Piazza del Popolo), crkvu sv. Marije iznad Minerve, Panteon, Piazzu Navonu, tvrđavu Sant'Angelo, baziliku, katedru, kip i kupolu sv. Petra, Via della Conciliazione, vidjeli su Micheangelovog Pietà, grob bl. Pape Ivana Pavla II. i vatikanske kripte.

Svi su bili na općoj audijenciji i molitvi s papom Franjom.

U Rimu je od 1453. postojao gostinjac za hrvatske hodočasnike. Osnovao su ga Hrvati koji su živjeli u Rimu. Nakon 450. godina, taj je gostinjac na žalost nepravredno dokinut i prestao postojati 1901. god.

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

www.asanovic.de

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

Hrvati u svijetu

SPEKTAKL U AUSTRALIJI

Hrvatski konj 'Boban' osvojio Emirates Cup i milijun dolara

◆ Konj Boban u petak je pobijedio na prestižnom australskom Emirates Cupu i osvojio milijun dolara. Boban je inače u vlasništvu dva Hrvata, Marka Pejčića i Ivana Jolića, a obojica su nekad igrali nogomet za Melbourne Knights, donosi Sydney Morning Herald. Njihova strast za nogometom nije zaobišla ni njihovog konja kojeg su nazvali po, kako su jednom rekli australskim medijima, najboljem hrvatskom nogometašu svih vremena, Zvonu Bobanu. Boban prvu utrku nije počeo najbolje tako da mu ni kladionice nisu davale neke velike šanse. No, njegov džokej Glyn Schofield se nije dao obeshrabriti lošim prognozama i s Bobanom je iza sebe ostavio konkurenciju par desetaka metara prije cilja, javljaju australski mediji. Boban je s ovom pobjedom postao najprogresivniji trkači konj u Australiji, koji je ove godine od 18 natjecanja na kojima je sudjelovao osam puta osvojio prvo mjesto. (dnevnik.hr)

Prijavite se za volontere hrvatske katoličke mladeži

Uskoro se bliže kraju prijave za volontere Susreta hrvatske katoličke mladeži koji će se održati sljedeće godine 26. i 27. travnja u Dubrovniku. Geslo novogodišnjeg susreta koji će okupiti mnoge mlade katolike iz Hrvatske i BiH glasi: „Na slobodu pozvani“. Većina mladih je do sada svoje prijavnice dobila u školama, župama, učeničkim domovima i fakultetima, te ih ispunila i predala župnicima, vjeroučiteljima ili koordinatorima. Svi ostali koji su zainteresirani, a do sada se nisu stigli prijaviti, mogu to učiniti putem web stranice: www.mladi-dbk.com. Podsjećamo, SHKM se održava svake dvije godine, naizmjenice u Hrvatskoj i BiH, a ove godine domaćin SHKM je mostarsko – duvanjska biskupija i grad Mostar. (mk)

ŠVICARSKA: DUVANJSKA VEČER U FRIBOURGU

Duvnjaci u tuđini: 'Duvno moje dok ti ime traje, čuvat ćemo tvoje običaje'

U Fribourgu je održana 16. po redu zabava kulturno-sportskog društva Duvanske Rose iz Berna pod nazivom Duvanjska večer. Okupljene Duvnjake i Hrvate iz cijele Švicarske pozdravili su voditelji Miro Prskalo i Mija Bokanović. Skup je započeo izvođenjem hrvatske himne, a potom se publici obratio Ivan Matić, predsjednik udruge. - Zahvaljujem svima na dolasku u ovaj mali gradić Fribourg na 16. Duvanjsku večer, jednu od najposjećenijih hrvatskih fešta u Švicarskoj, a možda čak i u cijeloj dijaspori. Radost mi je što imam priliku uputiti po-

zdrav našim gostima: predsjedniku Općinskog vijeća Tomislavgradu, Mati Kelavi, veleposlaniku Aleksandru Heine, misionarima hrvatskih katoličkih misija Bern i Lausanne - Vallis, starim prijateljima KUD Živa Grana iz Ženeve i našim sponzorima. Pozivam sve mlade roditelje da se aktivno uključe u udrugu Duvanske Rose i da potiču svoju djecu da čuvaju sve vrijednosti, baštinu i tradiciju Lijepe naše, kazao je Matić. Program je započeo nastupom domaćeg folklornih društava, a vrhunac večeri bio je nastup grupe Dalmatino. (croex)

Iz Kelkheima u London

London je središte Engleske, središte Velike Britanije i Ujedinjenog Kraljevstva, središte Commonwealtha, prijestolnica kraljeva i kraljica, dom i radno mjesto milijunima ljudi... Grad koji se voli ili mrzi, kojeg se cijeni ili prezire, prema kojem ne može čovjek biti ravnodušan. Konačno je došlo vrijeme da se iz prve ruke vidi i doživi njegove ljepote, ali i njegovu mračnu stranu, njegove znamenitosti i čuda, ali i njegovu bijedu i jad. I krenuli smo 23. listopada iz Kelkheima, iz hrvatske župe Main-Taunus/Hochtaunus, u pratnji s. Magdalene Višić i fra Filipa Mimice! Bilo nas je trideset i šestoro: djeca i mladi (22 srebrenih i brončanih pobjednika Biblijske olimpijade), u pratnji odraslih. Potajno smo se nadali da ćemo vidjeti i Kraljicu, ali radi krštenja svog prauka bila nam je nedostupna.

Prolazili smo autobusom kroz rubne dijelove grada prepune zgrada i kuća tmurnog i tužnog izgleda, siromašnije četvrti, pa nam je prvi dojam Londona bio po-

put njihovih fasada: neugledan, prljav i jadan. No, sve se promijenilo kako smo se približavali centru. Poput poznate engleske izmjene vremena, u kojoj u jednom danu nekoliko puta padne kiša i izide sunce, tako se i dojam grada mijenjao iz tamnog u svijetlo, iz tužnog u veselo, iz siromašnog u bogato. Pod vodstvom turističkog vodiča slušali smo i gledali uživo ono što smo do sada mogli samo preko televizije vidjeti i čuti. Pred nama su se izmjenjivali Westminster Abbey, Big Ben, Houses of Parliament, Trafalgar Square, Buckingham Palace, Piccadilly Circus, The Tower of London, Tower Bridge, St. Paul's Cathedral, City, Hyde Park, Royal Albert Hall... Londonski kvartovi, jedan ljepši od drugoga, mamili su nas da izađemo iz autobusa i provodimo sate, dane, mjeseci, godine pa i čitav život u njima. Druge dan je počeo vrhunski: Madame Tussaud. Voštane figure glumaca, pjevača, sportaša, kraljevske obitelji, akcijskih junaka, slavni

osoba... i to tako realno napravljene, da se čovjek ne bi začudio ako bi zagrljao jednu radi fotografiranja, a ona ga lijepo pozdravila i nasmijala mu se. Nevjerojatan doživljaj. Na fotografijama se ne može primijetiti tko je figura, a tko živa osoba. Potom vožnja Temzom od Westminsterškog mosta pa sve do Greenwicha, mjesta na kojem se nalaze Pomorski muzej, Pomorska akademija, Kraljičina kuća te Kraljevski Observatorij s nultim meridijanom, mjesto koje dijeli svijet na lijevo i desno.

Zadnji dan našeg izleta započeo je sv. misom u katedrali sv. Pavla, koju je predvodio voditelj HKM London fra Ljubo Šimunović, koji je i kazao nekoliko riječi o katolicima u Engleskoj i povijesti suživotu s Anglikancima. Onda smo otišli na mjesto koje je mnogim ljudima iz političkog, društvenog i religioznog života Velike Britanije bilo zadnje: Tower. Zloglasni zatvor danas je turistička atrakcija i trezor kraljevskog blaga. (fra Filip Mimica)

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

www.asanovic.de

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

U ORGANIZACIJI FOLKLORNOG DRUŠTVA „RUŽA“ I POD OKRILJEM HRVATSKE KATOLIČKE ZAJEDNICE KRALJICA MIRA IZ FILDERSTADTA

Susret čuvara hrvatske etno baštine u Filderstadtu

Piše: **Srebrenka Šeravić** (Matica)

U organizaciji folklornog društva „Ruža“ i pod okriljem Hrvatske katoličke zajednice Kraljica mira iz Filderstadta održan je u tamošnjoj gradskoj športskoj dvorani prvi „Susret čuvara hrvatske etno baštine“, smotra folklor na kojoj je nastupilo čak devetnaest hrvatskih folklornih skupina, iz Njemačke, Hrvatske, BiH, Srbije i Švicarske.

Pozivu domaćina odazvale su se s područja Njemačke: folklorna skupina HKM Darmstadt, FS „Ružmarin“ Hrvatske katoličke zajednice Reutlingen, FS „Vila Velebita“ Hrvatske katoličke zajednice Sindelfingen, FS „Aurora“ HKM Mühlheim/Oberhausen, FS „Don Josip Kokorić“ HKM Nürnberg, FS „Kristali“ HKM Offenbach, Folklorno društvo Hrvatske zajednice Vaihingen – Enz, Folklorno društvo „Adria“ HKM Duisburg, Hrvatsko folklorno društvo „Zvonimiri“ Sindelfingen, FS „Kre-

šimir“ Hrvatske katoličke zajednice Bad Canstatt, Folklorna skupina „Tamburica“ Hrvatske katoličke zajednice Esslingen i „Croatia Ensemble“ HKM Frankfurt. Iz švicarskog grada Basela sudjelovao je KUD „Croatia“, iz Bosne i Hercegovine folklorna skupina „Fra Bernardin Smoljan“ HKUD-a Rodoč, Mostar, a iz Srijemske Mitrovice u Srbiji doputovao je folklorni ansambl Hrvatskog kulturnog centra „Srijem“. Republiku Hrvatsku predstavila su tri folklorna društva: KUD „Rudar“ iz Glogovca kraj Koprivnice, Folklorni ansambl „Zdenac“ iz Garešnice i na posljetku Hrvatsko kulturno – glazbeno društvo „Dunav“ iz Vukovara. Zanimanje publike za ovaj koncert bilo je uistinu veliko. Velika dvorana s preko 1100 sjedala bila je premlena da primi sve one koji su željeli uživati u večeri hrvatskoga folklor. Službeno otvorenje Smotre započelo je u 14 sati pozdravnim govorima

Svim folklornim skupinama, kao i djevojkama pobjednicama u natječaju za izbor ljepotice u narodnoj nošnji uručena su priznanja Hrvatske matice iseljenika

i molitvom koju je predvodio o. Ante Buljan, svećenik HKZ Filderstadt, a potom je dvoranom prošao svečani mimohod predstavnika svih sudjelujućih folklornih skupina. Nastupe folklornih skupina pažljivo je pratila i prosudbena komisija u sastavu: Vidoslav Bagur, Vjekoslav Martinić i Srebrenka Šeravić.

O izboru za najuspješnije skupine odlučila je publika. Prema njihovim glasovima najbolji je bio folklorni ansambl Hrvatskog kulturnog centra „Srijem“ iz Srijemske Mitrovice, drugo mjesto je osvojilo FD „Ruža“ iz Filderstadta, a treće mjesto HKM

„Don Josip Kokorić“ iz Nurnberga.

Kasnije te večeri pozornicom su prošetale i djevojke, predstavnice svih folklornih skupina, natječući se za naslov najljepše djevojke u hrvatskoj narodnoj nošnji. Tu je tek posebno teško bilo donijeti odluku, jer sve su djevojke bile lijepe, besprije-korno odjevene u prekrasne narodne nošnje i sve su uspješno odgovarale na pitanja voditelja programa Frane Ridjana.

No, prvo je mjesto pripalo Nataši Pavlović iz Bad Canstatt koja je na sebi imala zlatom vezenu narodnu nošnju iz Gorjana pokraj Đakova,

njezina je prva pratilja bila Agneza Slaviček iz Filderstadta u šestinskoj nošnji, a druga pratilja Ana Božić iz Duisburga u međimurskoj nošnji iz sela Goričan.

Svim folklornim skupinama, kao i djevojkama pobjednicama u natječaju za izbor ljepotice u narodnoj nošnji uručena su priznanja Hrvatske matice iseljenika.

Tijekom večeri je bilo i lijepih dodatnih sadržaja i pravih iznenađenja, poput nastupa grupe svirača, članova ansambla „Adria“ iz Duisburga koji su pod nazivom „Zlatni zvuci“ publici predstavili, uz tambure, i brojna hrvatska tradicijska glazbala. Posebno je bio dirljiv nastup velikog zbora sastavljenog isključivo od polaznika Škole hrvatskoga folklor Hrvatske matice iseljenika. Susret čuvara hrvatske etno baštine trajao je do kasno u noć, uz ples i svirku tamburaškog sastava „Slavonske lole“.

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

www.asanovic.de

Iseljenici godišnje šalju 1,4 milijardi dolara u Hrvatsku

Adela Poprženović, rođena u Bosni i Hercegovini, raseljena ratom najprije u Hrvatsku potom u Švedsku, gdje je na prestižnom Lundu stekla diplomu ekonomistice, za Jutarnji list govori o svom znanstvenom istraživanju o doznakama iz inozemstva. Prema tom istraživanju koje je provela, Adela Poprženović niže podatke o onome što se među ekonomistima zovu novčani transferi iz inozemstva, a među pukom - pomoć bogate rodbine. Rad je naslovljen "Remittances and in-

come inequality in Croatia", Adela ga je napisala 2007. godine. Njezin rad mogao bi poslužiti i kao zorna ilustracija svježih preliminarnih podataka Svjetske banke 1,4 milijarde dolara transfera dijaspora. Ti su podaci Hrvatima otkrili da je dijaspora najjači strani investitor u Hrvatskoj, veći od stranih ulagača koji su uložili 1,25 milijardi eura. Dijaspore ulaže u Hrvatsku gotovo dvostruko više od austrijskih investitora koji su prema podacima najveći ulagači u Hrvatsku.

Foto: crodnevnik.de

Izbori novog čelnštva HSKNJ u ožujku 2014.

Na zadnjoj sjednici, koja se održala 9. studenoga u Hainburgu, nedaleko Frankfurta su časni sud i predsjedništvo Hrvatskog svjetskog kongresa u Njemačkoj predložili, a skupština kao najznačajnije tijelo HSKNJ većinom je glasova usvojila odluku da se izbori novog predsjedništva odgađaju za ožujak 2014. Razlog odgađanja leži u prekratkot vremenskom roku, koji je stajao na raspolaganju nadzorniku riznice Krunoslav Šimoviću da pregleda poslovanje iz zadnje četiri godine. U tom smislu skupština je izabrala Marinu Samardžić i Tomislava Brekala kao dodatne nadzornike riznice kako bi se potreban posao mogao kvalitetno obaviti do ožujka iduće godine. (croex)

Hrvatski internetski tečaj - 3. ožujka do 25. svibnja 2014.

Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska matica iseljenika i Sveučilišni računski centar SRCE organiziraju e-tečaj hrvatskoga jezika za početnu razinu učenja. Tečaj je namijenjen osobama koji hrvatski jezik ne znaju ili znaju samo osnove hrvatskoga. Polaznik je službeno upisan na tečaj kada Sveučilište u Zagrebu primi uplatu akademske naknade (500 eura). Nakon upisa na tečaj sudionik će putem e-maila dobiti lozinku za uporabu sustava za e-učenje. Tjedan dana nakon polaganja završnoga ispita lozinka će prestati vrijediti. Napomena: U slučaju da polaznik odustane od tečaja u bilo kojemu trenutku, uplaćeni se novac ne vraća. Rok za prijavu i uplatu akademske naknade: 20. veljače 2014. (croex)

Sve usluge na jednom mjestu!

- ★ 30 godina iskustva i tradicije
- ★ 380m², tim od 10 najboljih stručnjaka

DENTAL GIKIĆ - ZAGREB - HRVATSKA

Zubi ukazuju na probleme sa srcem, dijabetes i osteoporozi! Dugotrajna bol koju prate natečene desni, također može biti posljedica upale zubi! Ne čekajte sutra, nazovite već danas i riješite probleme sa zubima tijekom ovih božićnih praznika! Pripremili smo posebne blagdanske akcije, popuste i poklon pakete!

Poliklinika Gikić, Ozaljska 128, Zagreb, Hrvatska

tel. +385 99 3631 619, AT: +43 676 6383 798, DE: +49 1769 5427 467

www.gikic.com • info@gikic.com

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz umrlih

ALBT

Ante Lerota

Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41/ 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

BESTATTUNGEN KRIŽANČIĆ

Od 1899. u Wuppertalu -24 sata na usluzi

Više od 50. godina iskustva kod prijevoza pokojnika autom ili avionom za države bivše Jugoslavije, i za sve ostale države. Nudimo sljedeće usluge: sređujemo kompletne papire za prijevoz pokojnika, pomažemo kod sređivanja mirovine, socijalnih i drugih osiguranja...

Kod smrtnog slučaja u kući, staračkom domu, vršimo prijevoz u vlastitu klimatiziranu mrtvačnicu. Obavljamo pogrebe usluge diljem Njemačke.

KONTAKT:

Edith-Stein-Str. 43
42329 Wuppertal
e-mail: info@bestattungen-krizancic.de
www.bestattungen-krizancic.de

Mobil: 0173 - 533 78 66
Tel.: 0202 - 73 05 40

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN,
ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT
069 428 922 48
MÜNCHEN
089 12 03 44 66
STUTTGART
0711 740 99 215
FRANCUSKA
0033 671 848449
ŠVICARSKA
0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO (0-24h) ASANOVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN.

Posjedujemo kompletnu opremu.
Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969
www.asanovic.de

BUKAL

POGREBNO PODUZEĆE
MÜNCHEN

089/ 48 00 47 65
0173/ 566 43 10
www.bukal.de

Najbolje mjesto za oglašavanje

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBILE:
+49 (0) 172 - 515 23 27

PITALI SMO MINISTRA FINANCIJA SLAVKA LINIČA

Poštovani gospodine Ministre, po novom Zakonu o prebivalištu, hrvatski iseljenici ne mogu imati prebivalište u Hrvatskoj, a time ni osobnu iskaznicu. Mogu se, dakle, privremeno ili trajno odjaviti. Hrvatski iseljenici se pitaju kako će se tretirati privremeno, a kako trajna odjava kod poreza za nekretnine? Drugim riječima, hoće li hrvatski iseljenici s privremenom odjavom imati neku povlaštenu stopu poreza na nekretninu?

Ministarstvo financija, Porezna uprava nije nadležno tijelo za tumačenje Zakona o prebivalištu, te Vas upućujemo na Ministarstvo unutarnjih poslova.

Pitanje prebivališta i uobičajenog boravišta za potrebe poreznih postupaka, regulirano je Općim poreznim zakonom koji propisuje da porezni obveznik ima prebivalište ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine s time da boravak u stanu nije obavezan. Ako porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu. Uobičajeno boravište porezni obveznik ima u onome mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da on u tome mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno, a smatra se stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju od najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Za određivanje uobičajenog boravišta nisu važni kratkotrajni prekidi boravka koji ne traju dulje od jedne godine.

Želimo istaknuti da je porez na nekretnine jedan novi oblik javnog davanja kojim bi se željelo smanjiti porezno opterećenje cijene rada na način da se dio poreznog opterećenja s cijene rada prebaci na oporezivanje imovine.

Nacrt prijedloga Zakona prošao je zakonsku proceduru savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, no nije ušao u zakonsku proceduru donošenja zakona pred Hrvatskim Sabrom. (croex)

Milan Kujundžić osnovao novu stranku

Hrvatska je dobila 141. političku stranku. U Zagrebu je u srpnju održana osnivačka skupština Hrvatske zora - stranke naroda koju vodi Milan Kujundžić. Za zamjenika predsjednika HZ-a izabran je Milan Petrak, a dopredsjednici su Darko Chudy, Vinko Hrkać i Tomislav Vujeva. Članovi Predsjedništva stranke su Mladen Biriš, Marija Čuzić, Krešo Drašković, Željko Ovčarić, Kristijan Plazonić, Stjepan Sviben, Damir Špančić, Marija Ujević, Dragomir Vuković i Gordan Žanić. Hrvatska zora kao stranka naroda bit će samo jezgra političke akcije kojom će se pokrenuti cijeli narod i svi građani Hrvatske, koji će ojačati svoju državu i svoju budućnost uzeti u svoje ruke. Mi želimo pomoći narodu da oslobodi državu i da je učini svojim učinkovitim sredstvom, rekao je Kujundžić za HRT. Milan Kujundžić je liječnik, specijalist interne medicine i bivši ravnatelj zagrebačke Kliničke bolnice Dubrava, a široj javnosti postao je poznat lani u svibnju kada se kandidirao za predsjednika HDZ-a.

Na stranačkom izbornom saboru u drugom ga je izbornom krugu porazio Tomislav Karamarko. Kujundžić je iz stranke istupio u lipnju, kada je, kako je tvrdio, doznao da će biti izbačen jer je na lokalnim izborima u Gospiću podupro HDZ-ova protukandidata. (croex)

Napustio nas dalmatinski slavuj Vinko Coce

Nakon nekoliko mjeseci borbe s bolešću, tijekom koje mu je se stanje pogoršalo, Vinko Coce je preminuo u 59. godini života. Njegov izvanredan glazbeni talent zapažen je još u najmlađim godinama kada je i započeo svoje glazbeno obrazovanje i rad. Godine 1972. je se priključio klapi „Trogir“, a 1991. godine je započeo solo karijeru. Njegov prvi samostalan album „Mirno spavaj ružo moja“ izašao je 1993. godine, kada je osvojio i Grand Prix na Splitskom festivalu. Najveći dokaz njegova glazbenog talenta je i suradnja na operi „Boris Godunov“ s Lucianom Pavarottijem. Legendarni pjevač kojega su obilježili hitovi kao što su „Vilo moja“, „Ribari“, „More li“, „Mirno spavaj ružo moja“, „Kad umren umotan u bilo“... ostat će zauvijek u srcima mnogih ljubitelja dalmatinske glazbe. (mk)

4 x dnevno Frankfurt - Zagreb
4 x dnevno München - Zagreb
svaki dan Frankfurt - Split
4 x tjedno München - Split

Croatia Airlines
Frankfurt (069) 92 00 520
München (089) 975 92 730

www.croatiaairlines.com

A STAR ALLIANCE MEMBER

CROATIA AIRLINES

HOTELREBRO
Kišpatičeva 12, Zagreb, Hrvatska/Croatia
www.hotelrebro.com • info@hotelrebro.com
Tel.: +385 1 888 6 900 • Fax: +385 1 888 6 901

Besplatan / Free
✓ parking
✓ internet

Vaš smještaj kroz sva četiri godišnja doba!

Zagreb
CROATIA
vikend popusti do 20%

ROKARO NUNEN
PREDSTAVLJA

HRVATSKA NOĆ 2013

OLIVER DRAGOJEVIĆ / GIBONNI / CRVENA JABUKA / MATE BULIĆ / BRUNO BAKOVIĆ / COLONIA / SLAVONIA BAND / LOKACIJA: FRAPORT ARENA FRANKFURT

SUBOTA 23.11.

INFORMACIJE NA TEL:
0174 242 1184
0162 635 4266

PRETPODANJA MJESTA
FRANKFURT: REISSERHO SABAR, TEL. 049 254254; VIDEOKLIP-EXPER, TEL. 049 234402; -HEILKUNDE: HZC MAIN-TATTOO/NOCHTALINUS, TEL. 04915 914671; -OFFENBACH: TRIGONIA PRONIK, TEL. 049 823 672 02; -HEISENHEIM: REST. AMARTINUS, TEL. 06104 6748; LUDEWIGSHAFEN: STUDIO ARKIMED, TEL. 0172 951 5418; -MAINHEIM: TOKUING, TEL. 0611 4625922; -KARLSRUHE: SLEAKER/ELI/ESSSEN, TEL. 07247 95468 80; -STUTTGART: TOKUING, TEL. 0711 273 0662; -KÖLN: TOKUING, TEL. 0221 12071790; -WIESBADEN: BOKARO NUNEN, TEL. 0174 2421184; -ESSEN: DALMACIA BO LUKA, TEL. 0211 211 311; AACHEN: BENIS SANNOVIC, TEL. 0474 421 3580; -MAGDEN: DANIEL BOŠNAR, TEL. 0176 808 9017; -DRESDEN: RESTAURANT MEDITERRAN, TEL. 030 21057; -MÜNCHEN: BENEF REPER, TEL. 089 2311970; -HAMBURG: TOKUING, TEL. 040 2060967; -BERLIN: J&E EVENTS, TEL. 030 5010 999; -DÜSSELDORF: BROŠOVKA BAR, TEL. 0173 5157918

PRILIKOV AUTOMOBILNA IZ STUTTGARTA, MÜNCHENA, KÖLNA, DÜSSELDORFA, ESSENA, AACHENA... SPECIJALNA PROMIJENI IZ SVIH NAVEĐENIH GRADOVA: CIJENA PRIJEVOZA I ULAZNICE 35 EUR

WESTERN UNION
online money transfer
www.westernunion.de

Hrvatske košarkašice u Frankfurtu počastio talijanski ugostitelj

Tekst i foto: **Zoran Paškov**

Od stotinjak i više hrvatskih restorana u Frankfurtu i okolici, članice Hrvatske nogometne ženske reprezentacije večer uoči kvalifikacijske utakmice za naredno Svjetsko nogometno prvenstvo u velegradu na Majni, ugostio je talijanski ugostitelj Antonio Basile, senjor Toni" iz Calabrie u svojem restoranu "Europa" u Weiterstadtu, tridesetak kilometara od Frankfurta. Što se može kad čovik voli hrvatski nogomet. Našim

djevojkama ponudio je obilje talijanskih specijaliteta, pa su tako hrvatske nogometašice dan uoči velike tekme s Njemicama, uživale u raznim delicijama naših jadranskih susjeda. A senjor Toni se prisjetio velikih hrvatskih nogometnih zvijezda, koji su zadale muke Francescu Tottiju i dečkima Azura. Naposljetku, i Italija je za hrvatske nogometaše uvijek bila obećana zemlja, jer je u povijesti od 2. Svjetskog rata pa do danas kod njih nastupilo više od

50 hrvatskih nogometaša. Od Frane Matošića i Bernarda Vukasa, preko Blaža Sliškovića i Ivice Šurjaka, pa do Zvonimira Bobana, Alena Bokšića, Darija Šimića, Igora Tudora... Mlade generacije Talijana, poput Tonijeva desetogodišnjeg sina, zaljubljene su neopisivo u hrvatske nogometne gastarbajtere u Njemačkoj, Ivicu Olića i Mariju Mandžukića, velike zvijezde Bayerna i Bundeslige. Zato je mali Toni junior, koji je i sam nogometaš u mladem uzrastu fran-

kfurtorskog "Eintrachta" ovu večer hrvatske reprezentativke oduševio prigodnom nogometnom koreografijom, odjenuvši Mandžukićev reprezentativni dres, nakon čega su ga reprezentativke nagradile pljeskom. A pri odlasku su gostoljubivi Talijani našim reprezentativkama uručili prigodne poklone uz poruku: Pobjedite Njemice i dodite nam opet! Pa tko onda kaže da naši jadranski i splitski susjedi nisu kavaljeri?

Jelušić izjavio da se neće oduzimati osobne iskaznice!

Ivo Jelušić, potpredsjednik saborskog Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske i predsjednik Uprave Hrvatske matice iseljenika, upitao se u čemu je problem i zašto se plaši ljude. "Svaki Hrvat ima pravo na hrvatsko državljanstvo. To je jasno određeno zakonom. Svaki Hrvat, bez obzira gdje živi, ima pravo nastaniti se u Hrvatskoj i osigurati i potvrditi tamo svoje prebivalište. Pri tome ne mora imati ni stan, ni posao. On to može reali-

zirati i to mu nitko ne može osporiti. I za one koji imaju prebivalište u Hrvatskoj, a ne žive u Hrvatskoj, dakle nalaze se na privremenom radu, školovanju i slično, nema nikakvih problema. Čovjek koji radi primjerice u Njemačkoj mora se samo javiti u nadležnu policijsku postaju i reći da ima prebivalište u Hrvatskoj te da želi zadržati osobnu iskaznicu. Drugim riječima, mora prijaviti privremeni rad u inozemstvu. Ta prijava vrijedi

pet godina. I nakon pet godina taj se čovjek opet mora javiti i obnoviti svoju prijavu ako se do tada još nije vratio u Hrvatsku. I dalje će moći imati dokumente u Hrvatskoj", rekao je Jelušić, na čiji je saborski odbor stiglo već na tisuće pisama ogorčenih iseljenika. Jelušićeva izjava gotovo je ostavila bez riječi i novinarku Hrvatskoj radija Ivanu Perkovic koja već duže vremena izvještava o nezadovoljstvu iseljenika Zakonom o prebivalištu.

(Edi Zelić)

TONI DAMJANOVIĆ nova zvijezda na zabavnoj sceni

Piše: **Stjepan Starčević**

Dvadesetčetverogodišnji Toni Damjanović je nova zvijezda na zabavnoj sceni, rođen je 1989. godine, a kao dijete je proveo nekoliko godina u dijaspori. Prva četiri razreda osnovne škole je završio u Düsseldorfu, kasnije nastavio školovanje u Vitezu, u Bosni i Hercegovini.

Srednju glazbenu školu Jakova Gotovca završio je u Novom Travniku, odsjek za glazbenu teoriju i pedagogiju, nakon čega je upisao Muzičku akademiju u Sarajevu, na kojoj je diplomirao solo pjevanje. Toni je upisao i master studij, također na Muzičkoj akademiji u Sarajevu.

Nastupao je na mnogim koncertima te na raznim festivalima i humanitarnim koncertima. Trenutno živi u Vitezu, gdje radi u glazbenoj školi kao nastavnik klavira. Rado se odazvao našem pozivu na razgovor za naš list.

Toni, kako je sve počelo?

Od malena se bavim pjevanjem, završio

sam solo pjevanje na Muzičkoj akademiji u Sarajevu, što mi je naravno jako pomoglo u pjevanju. Nadam se da će mi glazbeno obrazovanje pomoći i u izgradnji karijere.

U kom pravcu će ići tvoja karijera?

Najveći mi je cilj bio završiti fakultet i to sam ostvario. Volio bih biti dobar pop pjevač. Naravno, ni operu neću zapostaviti. Mislim da je moja budućnost u zabavnoj glazbi. Uzor mi je Toše Proeski.

Kako se nosiš s konkurencijom?

Toga se ne plašim. Svakodnevno radim na sebi i svom glasu, te se nadam da ću biti još bolji.

Ove godine sam nastupao na poznatom festivalu zabavne glazbe Studentsko ljeto u Maglaju i osvojio prvo mjesto prema odluci novinarskog žirija i treće mjesto prema odluci stručnog žirija.

Na festivalu u Maglaju pjevao sam pjesmu Toše Proeskog „Jedina“. Trenutno nastupam na najpoznatijem regionalnom natjecanju „Zvijezde Granda“.

ŽIVOTNA PRIČA

Ne mogu bez svojih najdražih, pa zato živim u Švicarskoj

Piše: **Stjepan Starčević**

Ana Bročić danas uživa u mirovini, koju je zaradila u Švicarskoj, u gradu Pfäffikonu na Ciriškom jezeru. Dane u mirovini provodi kao i većina naših „Gastarbeiters“ - malo u domovini, malo u Švicarskoj. Evo što mi je Ana ispričala o svom životu u Švicarskoj i o tome što je dovelo u dijasporu.

- Udala sam se za Tunju u Donje Dubrave, u općini Brčko. Vremena su tada bila teška, i muž je povremeno odlazio na rad u Austriju. Iako isprva nije imao uredne papire, nadali smo se da će se to brzo srediti. U međuvremenu se rodio sin Stjepan, bili smo svjesni realnosti i svoje odgovornosti za događaje pred nama; trebalo je pronaći neki ozbiljan posao kako bi prehranili obitelj. 1969. godine otišli smo oboje. Sin je ostao kod moje majke na brizi i čuvanju. Budući da u Austriji nismo imali pravo boravka, brzo su nas protjerali. Obratili smo se poznanicima za pomoć i već sljedeće godine dobili papire u Švicarskoj i počeli raditi u jednom hotelu. Muž je teško

podnosio taj posao, te se prebacio na građevinu gdje je radio jednu sezonu, no onda se teško razbolio.

Vratili smo se u Bosnu i Hercegovinu. Mislila sam da će naš obiteljski život biti potpun kada dobijemo još jedno dijete, ali se muzevo zdravstveno stanje jako pogoršalo. Prebačen je u bolnicu u Sarajevo, a ja sam u poodmakloj trudnoći ostala sa sinom. Nadala sam se da će Tunjo doći kući prije nego što rodim. Došao je i taj dan, rodila sam curicu. U trenutku kada su moji nazvali bolnicu da prenesu mome Tunji radosnu vijest da se rodila Ružica, rekli su im da je Tunjo umro. Cijeli moj svijet se jednostavno srušio, nisam znala dalje. Tunjo je borbu s bolešću izgubio u 29 godini života, točno na dan kada se rodila Ružica. S 24 godine sam ostala bez muža. Ali Bog mi je dao snagu i ja sam krenula dalje. Samo pet mjeseci kasnije otišla sam ponovno u Švicarsku. Djeca su ostala kod majke. I tada sam počela raditi u ugostiteljstvu, i tako sve do 1977. godine kada sam se pre-

bacila u jednu metalnu firmu, gdje sam dočekala mirovinu.

Kad je sin završio osnovnu školu, djecu sam dovela u Švicarsku, te su ondje oboje nastavili školovanje. Uvijek sam živjela samo za svoju djecu i borila se da im omogućim lijep i bezbrižan život. Više se ni-

sam udala. Danas se kćerka brine o meni. Od sina imam troje unučadi. Ja bi tako rado živjela u mojim Donjim Dubravicama, gdje kćerka i sin imaju svoje kuće, ali ne mogu tamo živjeti sama bez svojih najdražih, zato i dalje najviše vremena provodim u Švicarskoj. -

Kultura & tradicija

Santa Sede e Croazia: venti anni di rapporti diplomatici

Piše: **Marija Belošević**

U izdanju vatikanske izdavačke kuće Libreria Editrice Vaticana objavljena je knjiga „Santa Sede e Croazia: venti anni di rapporti diplomatici“ (1992-2012).

Riječ je o zborniku koji je priredilo veleposlanstvo Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici, a predstavlja izlaganja održana 29. listopada 2012. godine u Vatikanu na konferenciji o dvadesetoj obljetnici uspostave diplomatskih odnosa između Svete Stolice i Republike Hrvatske. Nakon uvodnog teksta hrvatskog veleposlanika Filipa Vučaka, slijedi tekst njegova uvoda na samoj konferenciji. Tu su i pozdravi tajnika za odnose s državama Državnoga tajništva mons. Dominiqua Mamberija i predsjednika Vlade Republike Hrvatske Zorana Milanovića.

Prvi dio naslovljen „Doprinos Svete Stolice međunarodnom priznanju Hrvatske“ donosi izlaganja dekana Kardinskog zbora kardinala Angela Sodana, „Sveta Stolica i nova europska politička realnost nakon 1989. godine“, predsjednika Papinskog vijeća za međureligijski dijalog kardinala Jean-Louisa Taurana, „Uloga pape Ivana Pavla II. u međunarodnom priznanju Hrvatske“, prvog apostolskog nuncija u Hrvatskoj (1992.-2003.) nadbiskupa

Guilia Einaudija „Djelatnost nuncijature u Zagrebu u prvim godinama hrvatske neovisnosti“, prvog hrvatskog veleposlanika pri Svetoj Stolici (1992.-1998.) Ive Livljanica „Od gradonačelnika Zadra u ratu za neovisnost do prvog hrvatskog veleposlanika pri Svetoj Stolici“.

Drugi dio knjige naslovljen je „Dvadeset godina sudbine Svete Stolice i Hrvatske“. Tu je tekst predavanja „Odnosi države i Crkve u Hrvatskoj u povijesnoj perspektivi“ prof. Massilimiana Valentea s Universita Europea di Roma, „Sklapanje ugovora između Svete Stolice i Hrvatske od 1996. do 1998.“ Generalnog tajnika Biskupske sinode nadbiskupa Nikole Eterovića, „Provedba potpisanih ugovora sa Svetom Stolicom i odnos države s drugim vjerskim zajednicama u Hrvatskoj“ ministra pravosuđa RH i predsjednika Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Orsata Miljenića. Nadalje, tu je i izlaganje zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića „Značaj pohoda Ivana Pavla II. i Benedikta XVI. Hrvatskoj, proročki znakovi naše novije povijesti“, te tekst veleposlanika Filipa Vučaka objavljen u L'Osservatore Romano, 15. Veljače 2012. „Dvadeset godina diplomatskih odnosa Hrvatske i Svete Stolice“.

U dodatku knjiga donosi faksimil pisma Državnoga tajništva od 13. siječnja 1992. godine kojim Sveta Stolica priznaje neovisnost Hrvatske, te niz fotografija koje označavaju dvadeset godina diplomatskih odnosa Hrvatske i Svete Stolice, što uključuje i predaje vjerodajnica papama, odnosno hrvatskim predsjednicima, pohode Ivana Pavla II. i Benedikta XVI. Hrvatskoj, te samu konferenciju.

NEODOLJIVA HRVATSKA - najveći katalog ulazi u Guinnessovu knjigu

Nakon skoro tri godine rada – najveći katalog na svijetu pod nazivom Neodoljiva Hrvatska, predstaviti će se krajem 2013. god. u Zagrebu, u hotelu The Westin. Tom prilikom uvrstit će se Hrvatska u Guinnessovu knjigu rekorda u jednoj od marketinški gledano, najzanimljivijih GWR kategorija - najvećeg kataloga na svijetu. Odlučila sam da ću iskoristiti taj Guinness trenutak za primjerenu promociju Hrvatske kao moderne države, ravnopravne i konkurentne članice EU - kaže Sunčana Matić iz agencije LUX, autorica kataloga.

Sve naj što Hrvatska ima

Tekstove u katalogu potpisuju stručni autori, znanstvenici koji godinama djeluju u segmentu turizma: Odr Ribarović, Goranka Horjan, Robert Bačac, Daniela Angelina Jelinčić, Jerko Sladoljev, Goran Ivanišević, Damir Demonja, Roman Ozimec. O identitetu piše Božo Skoko, tekst Gospodarstvo opisuje Agencija za investicije i konkurentnost. Među fotografijama poznata su ime-

na: Dario Žagar, Marko Vrdoljak, Goran Šafarek, Ivica Drusany i Boris Kragić što jamči vrhunski fotografski užitek. Sportski turizam opisan je sa strane organizacija poput Hrvatskog olimpijskog odbora, Paragolimpijskog odbora i Nogometnog saveza Hrvatske, kroz tekstove opisane su Dinamo i Hajduk, KHL Medveščak. Za Sunčanu Matić uzorni sportaši poput košarkaša Dražena Petrovića i općenito sportski uspjesi najsnažnija su međunarodna promocija Hrvatske.

Cilj je animacija novih gostiju i dolazak investitora u Hrvatsku

Neodoljiva Hrvatska stvarana je u želji za uspješnim globalnim predstavljanjem i povezivanjem. Kako bi cilj postao realan ili izvedljiv projektu se među ostalim pridružio kao važan segment Halal. Halal turizam je novi oblik turističke ponude u Hrvatskoj, već pritisnut u svijetu. Autorica projekta, istovremeno prema međunarodni kongres ekološkog turizma za 2014. god. kao održivost

projekta NH s ciljem definiranja Hrvatske kao jake ekološke destinacije što je svima privlačno.

Posebnost je i što se unutar sadržaja kataloga nalazi tekst o hrvatskim nacionalnim manjinama i tekst Matice iseljenika Hrvatske o iseljeništvu jer želja i cilj je animirati naše iseljenike, mladu, treću generaciju da upoznaju modernu domovinu, da se vrate ili investiraju u Hrvatsku. Spoznaja kako naše iseljeništvu pažljivo prati projekt NH, čini obavezom da krajnja izvedba kataloga bude primjerena velikim očekivanjima.

Cijela Hrvatska u vizualnom identitetu

Ljepota Neodoljive Hrvatske je što je čini baš svaki njezin djelić, stoga je Sunčana Matić bilo važno da i angažirani dizajneri dolaze iz više hrvatskih regija. Na dizajnu putem kojeg objedinjuju Hrvatsku upotrebom naziva svih naselja, mjesta i gradova rade Sonđa iz Istre, Točka iz Požege i Alen Stojanac iz Zagreba. Razvijaju modernu i interaktivnu Internet stranicu NH. (croex)

ZAHNARZTPRAXIS
Dr. Dragan Ramljak

Tübingerstraße 27
70178 Stuttgart

Tel.: 0711 / 640 64 66 Fax: 0711 / 640 64 68 E-Mail: info@dr-ramljak.de

Öffnungszeiten:

Montag	8-13 und 14-18 Uhr	Donnerstag	10-14 und 15-19 Uhr
Dienstag	8-14 Uhr	Freitag	8-13 Uhr
Mittwoch	8-13 und 14-19 Uhr		und nach Vereinbarung

PRESS obavijesti
PREVODITELJSKI ured
Izrada WEB stranica
TISAK u Hrvatskoj

Agencija **mediaZZZ** info@mediazzz.com
www.mediazzz.com

Posjetite i naš portal:
CRODNEVNIK.de

Croatia Wein Matic GmbH

Groß- und Einzelhandel
Import von Weinen, Spirituosen und Lebensmitteln aus Kroatien
Gastronomieservice

Öffnungszeiten:
Mo.- Fr. 9.00 - 18.30 Uhr
Sa. 9.00 - 15.30 Uhr
Inh.: Matić

Hammerbrookstr. 84
20097 Hamburg
fon/fax: 040 - 236 88 391
mobil: 0173 - 214 53 70
www.weinimport-croatia.de

INFOHILFE PLUS

Obratite nam se s povjerenjem:

PRIJEVODI - SAVJETOVANJE

Ružica Tadić Tomaz
Königstr. 71/3, 90402 Nürnberg

Tel.: +49 (0) 911-932 58 23
Fax: +49 (0) 911-932 58 24
Mob.: +49 (0) 176-704 58 493
kontakt@infohilfe-plus.de
www.infohilfe-plus.de

Beruhigend, jemanden zu haben, auf den man sich felsenfest verlassen kann.

Generalagentur
Josip Novacic
Calenberger Straße 43/45
30169 Hannover
Telefon: 0511 56956477 Telefax: 0711 662802600
josip.novacic@wuerttembergische.de

- Absicherung
- Wohnigentum
- Risikoschutz
- Vermögensbildung

W&W württembergische

Wüstenrot & Württembergische.
Der Vorsorge-Spezialist.

Wein-Import DABRO

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen, Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67
20357 Hamburg
Telefon 040 / 4 39 58 45
Telefax 040 / 4 39 17 06

SELIDBE IZ NJEMAČKE U HRVATSKU

M. Mandarić
Schubertstraße 5
72535 Heroldstatt

Fon: 07389 615
Fax: 07389 9085960
Mobil: 0171 3435671

CROATIA-PRESSE.DE

info@croatia-presse.de

MIRO GAVRAN, HRVATSKI DRAMATIČAR, ROMANOPISAC I PRIPOVJEDAČ ČIJA SU DJELA PREVEDENA NA 35 JEZIKA

Sretan sam što se moj hobi iz mladosti pretvorio u moj poziv i posao i što mogu živjeti od svoga rada

Piše: **Marijana Katalinić**

Miro Gavran predstavlja najplodnijeg hrvatskog dramatičara, romanopisca i pripovjedača današnjice. Njegova djela su prevedena na 35 jezika, a prema njegovim dramama i komedijama nastalo je više od 200 kazališnih premijera diljem svijeta, koje je vidjelo više od 2 milijuna ljudi. Istaknutija djela su Poncije Pilat, Judita i Krstitelj, a posljednji roman nosi naziv "Kafkin prijatelj".

Jedan ste od najplodnijih i najuspješnijih hrvatskih pisaca. Možete li kratko opisati Vaše početke i Vaš put prema uspjehu?

- Počeo sam pisati sa šesnaest godina, s dvadeset sam upisao dramaturgiju na Zagrebačkoj akademiji za kazalište, film i televiziju, a već s dvadeset i dvije sam debitirao s dramom „Kreontova Antigona“ u uglednom zagrebačkom kazalištu „Gavella“, već iduće godine objavio sam prvu knjigu. S dvadeset i četiri godine imao sam prvu premijeru izvan Hrvatske, u Sloveniji u Mariboru, ubrzo u Nizozemskoj, Poljskoj, Americi...do tridesete godine života već sam imao tu sreću da mi se drame izvide i na drugim jezicima, da mi se objavi pet knjiga, da nakon studija postanem dramaturg, pa ravnatelj Teatra ITD, da se moji prozni i dramski tekstovi nađu u hrestomatijama i antologijama. Zadnjih godina imam tu sreću da godišnje izide po sedam ili osam izdanja mojih knjiga kod nas i u inozemstvu, te da imam godišnje po deset do petnaest premijera širom svijeta.

Koliko je teško živjeti od pisanja, naročito u vremenu u kojem nema mnogo sluha

Nikada nisam saznao što je to pomanjkanje inspiracije. Ideje su dolazile kada su one željele, bilo je jedino pitanje kojoj ideji dati prednost, jer nikada nisam pisao dva teksta paralelno

za kulturu, a time i za književnost?

- U manjim zemljama i u manjim jezicima u Europi piscu je nemoguće živjeti od svoga rada, ako ga ne počnu tiskati ili igrati i u drugim sredinama. Meni je u proteklih godinu dana od četrnaest premijera njih trinaest bilo u inozemstvu od Indije i Rusije do Brazila, Litve, Latvije, Poljske, Češke, Kosova...Prošli mjesec je moj roman „Kafkin prijatelj“ objavljen u Amsterdamu na nizozemskome i na češkom u Pragu. Zahvaljujući svemu tome ja mogu živjeti pristojnim životom srednje klase i do kraja se posvetiti pisanju.

Napisali ste mnogobrojna djela, od kojih su mnoga prevedena na čak 35 jezika. Vaše predstave je diljem svijeta pogledalo više od tri milijuna ljudi. Kako je se razvijao Vaš uspjeh u inozemstvu i kako se nosite s uspjehom?

- Sretan sam što se moj hobi iz mladosti pretvorio u moj poziv i moj posao i što mogu živjeti od svoga rada. A uspjehom se ne opterećujem, kako sam se kao mladić naučio na to da mi se knjige tiskaju, drame i komedije izvide, da povremeno dajem neki intervju za tisak ili televiziju, sve to me već odavno više ne fascinira...čak mogu reći da me zamara. Po prirodi sam vrijedan čovjek i to što sam volio raditi i što sam uživao u svome poslu spasilo me od toga da mi uspjeh ne udari u glavu. A i vrlo brzo sam počeo vjerovati da sam nisam zaslužan za svoj talent, da mi je to dar od Boga, i da se ne smijem praviti važan što sam dobio taj dar na „usavršavanje“ i „korištenje“.

Jedini ste živući dramatičar u Europi kojemu je posvećen kazališni festival. Možete li reći par riječi o Gavranfestu?

- Tu čast su mi ukazali Slovaci koji su prije deset godina pokrenuli kazališni festival Gavranfest na kome se izvode samo moje drame i komedije u njihovom povijesnom gradu Trnavi. Oni su organizirali četiri Gavranfesta na kojima su pored slovačkih teatar nastupali i teatri iz Slovenije, Francuske, Češke, Poljske, Austrije i Hrvatske. A ove godine se festival preselio u Poljsku, pa je u Krakovu u Teatru Ludowy održan peti Gavranfest. Taj festival je doprinio mojoj afirmaciji u inozemstvu i iskreno sam zahvalan svima koji su sudjelovali u njegovoj organizaciji i realizaciji.

Nakon mnogo godina pisanja i izdanih djela osjetite li pomanjkanje inspiracije? Gdje i na koji način crpite inspiraciju, jednako kao prije ili...?

- Nikada nisam saznao što je to pomanjkanje inspiracije. Ideje su dolazile kada su one željele, bilo je jedino pitanje kojoj ideji dati prednost, jer nikada nisam pisao dva teksta paralelno. Srećom nadahnuće me nije napuštalo sve do danas. A inspiracija je svuda oko mene. Život sam i sve ono što se događa meni, mojim prijateljima i poznanicima, tako je poticajno za pisanje novih priča u čijem su središtu međuljudski odnosi.

Možete li reći par riječi o svom stilu pisanja?

- Nezahvalno je samoga sebe analizirati. Potpuno drugačiji književni jezik rabim kada ispisujem svoje suvremene romane, kao

što su „Zaboravljeni sin“ i „Kako smo lomili noge“, nego kada sam pisao romane nadahnute Biblijom kao što su „Judita“, „Krstitelj“ i „Poncije Pilat“...također možete uočiti veliku razliku u stilu kada su u pitanju moje drame, u odnosu na moje komedije. U komedijama inzistiram na svakodnevnom jeziku, ponekad dijalektu, ponekad žargonu, dok kod drama nastojim na drugoj vrsti izričaja. Tema i junaci moje priče presuđuju kakav ću jezik rabiti.

Dobitnik ste nagrade HAZU za Kafkin prijatelj. Ovo je djelo koje je oduševilo mnoge. Možete li reći par riječi o njemu?

- „Kafkin prijatelj“ je moj posljednji roman i jako mi je drag. U njemu govorim o prijateljstvu Franza Kafke i Maxa Broda, ali i o ženama koje su bile važne u njihovim životima. To je priča o ljudima kojima je književnost važna koliko i sam život. Sretan sam i zbog te važne nagrade i zbog dobrog prijema romana od strane čitatelja i kritike, a drago mi je da se pored spomenutih prijevoda trenutno prevodi na još nekoliko jezika.

A kada već govorim za čitatelje iz Njemačke, mogu reći da sam sretan što je Seifert Verlag iz Beča objavio čak četiri moja romana u tvrdo ukoričenom izdanju, a riječ je o romanu „Zaboravljeni sin“ koji se u prijevodu zove Der Engel aus Omorina i u njemu je junak dvadesetogodišnji lakše retardirani mladić koji živi u Slavoniji, te su na njemačkome objavljeni i moji Biblijom nadahnuti spomenuti romani Judit, Pontius Pilatus i Johannes der Täufer.

U Stuttgartu otvorena izložba fotografkinje Leonile Torbar

U GK RH u Stuttgartu je do sredine prosinca otvorena humanitarna izložba mlade hobi fotografkinje Leonile Torbar. Umjetnica je odrasla u Zagrebu, a već dugi niz godina živi i radi u Stuttgartu. Fotografijom se bavi od rane mladosti, najviše njezinih slika nastale su na čestim putovanjima. Voli fotografirati nena-mještene prizore, sjene, te ljude i njihove sudbine zabilježiti u što je mogućem izvornijem

okruženju. Svojom fotografijom želi potaknuti ljude na razmišljanje i osjećaje. Sav prihod od prodanih fotografija namijenjen je Kući Sv. Terezije od malog Isusa za nezbrinutu djecu u Zagrebu. Izložba u Stuttgartu je njezina prva izložba, a otvorila ju je Sanja Javor, konzul savjetnik pri GK RH u Stuttgartu zajedno s vice konzulom Ivanom Sabličem. (Z. Duzbaba)

Rodijaci – Predstava o gastarbajterima Petra Miloša

Na izvedbu glumaca i predstavu Rodijaci gotovo jednako dobro s pozitivnim emocijama reagiraju svi, od djece pa do staraca, neovisno o školskom obrazovanju i pripadnosti ovim ili onim društvenim statusima ili skupinama. Gastarbajteri iz pera Petra Miloša, prepričavaju svoje prve dane u „tuđini“, i na duhovit način oslikavaju vrijeme u kojem živimo i period rata, koji je iza nas, kao i događaje iz „gastarbajterskog“ života, koji je blizak i poznat svima nama. Odličan i duhovit tekst aktualan i danas, od prve scene kod gledatelja izaziva smijeh, koji ne prestaje dok se zavjesa ne spusti. U ovoj jednosatnoj komediji s dva lica, Matišu i Stipana glume Miro Barnjak i Velimir Pšenićnik Njirić, koji potpisuje i režiju. Predstava je rađena u produkciji Udruga Artum.

Ako ste zainteresirani za gostovanje u vašoj or-

ganizaciji u Njemačkoj, javite na se na sljedeći broj telefona: 00387-63-728-245 ili na Email: miro.barnjak@gmail.com. Do sada je skupina gostovala u Ludwigsburgu, Zugu, Linzu i Beču. (croex)

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

Sport

Samo Ronaldo i Mesi bolji od Rakitića

Sjajne igre hrvatskog reprezentativca Ivana Rakitića u Sevilli dovele su ga na četvrto mjesto ljestvice najkorisnijih igrača Primere.

Od njega su bolji samo Ronaldo, Costa i Messi! Listu najkorisnijih igrača predvodi Cristiano Ronaldo s 15, Lionel Messi s 13 bodova, dok Rakitić ima deset bodva.

JOSIP RADOŠEVIĆ, IGRAČ NAPOLIJA

Nije dobro da se od mladih igrača rade idoli

Josip Radošević, hrvatski nogometni reprezentativac i igrač u Napoliju, u intervjuu za online časopis – Juniorat otvoreno progovara o svome koraćanju u vjeri. U nastavku donosimo skraćeno jedan dio razgovora.

Možeš li ukratko reći nešto o sebi i opisati svoje koraćanje uz Boga?

Naime, momak sam iz okolice Splita, točnije iz Dugopolja, koje se nalazi podno Mosora, te sam u tom kraju, proveo svoje djetinjstvo i mladenaštvo, do mog nedavnog odlaska u Italiju. Nogomet mi je bio oduvijek drag, počeo sam ga igrati sa sedam godina, prije toga sam uvijek igrao samački sa zidom ili ponekad s prijateljima, s kojima je naravno igra bila interesantnija i zabavnija nego li napucavanje lopte u komad betona, odnosno, zid. Budući da sam imao zanimaciju u nogometu od malih nogu, nisam nikada puno izlazio “van” po kafićima, nisam koristio alkoholna pića, nisam mijenjao cure kao čarape... Što se pak vjere tiče, moram reći da sam u crkvu, na Misu išao samo nedjeljom, i to me obično mama “natiravala” i nekada kao da mi je bila muka poradi tih odlazaka na Misu, odnosno, to mi je predstavljalo neku tlaku. Često bih tada ušao u crkvu s mislima ko zna gdje, često bih gledao na mobitel ili na sat, jedva čekajući da Misa završi, a ponekad bih čak i izišao prije kraja Mise, tobože da udahnem malo svježeg zraka. Tako je bilo sve do jednog dana kada se nešto dogodilo u meni, odnosno, reći ću, do dana kada me dotakla Božja Ljubav i kada sam u svome tijelu i u drugima osjetio živoga Boga.

Oprosti mi Josipe što sam po malo neprofesionalan, pa te prekidam, ali budući da nisam po struci novinar, već veterinarske struke i franjevačkog poziva, smijem si to dopustiti, pa ću te odmah upitati: Kako je onda započelo tvoje koraćanje s Bogom?

Dakle, rekao sam da je tako bilo do dana u kojem sam osjetio prisutnost živoga Boga, do toga dana kada je Bog pogledao na mene, ili bolje dana kada sam ja napokon pogledao Boga i tada mu rekao: Bože, ti vidiš da je ovaj moj život pun nekog kompleksa, pun nekog paćenja i trčanja za nepotrebnim stvarima, pun bahatosti, pun glume... Bože, što ja imam od toga? Tada je počela i svojevrsna borba. Tada, kao da sam bio na početku svoga života. Tada je počeo novi razvoj i novo, istinsko napredovanje

Ante Miše postao trener NK Viteza

Ante Miše (46) novi je trener prvoligaša iz BiH Viteza. Na klupu Viteza zamijenio je Valentina Plavčića. Inače, Vitez je u donjem dijelu premijerligaške tablice. Miše je drugi trener u prvoj ligi BiH koji je radio u HNL-u, uz Karačića koji vodi Zrinjski. U tamošnjoj drugoj ligi, u Jedinstvu, radi Ivan Katalinić. Miše je u dva navrata vodio Hajduk, a kratko je bio trener Istre.

Ciboni na račun sjela i ovrha MUP-a

Nakon što je Fiba odredila da klub mora platiti Tomasu, Markoti i Vrbancu sveukupno oko šest milijuna kuna, posljednji “duh iz prošlosti” pojavio se u obličju MUP-a, kojem za angažman policajaca na utakmicama od 2002. nitko od bivših direktora nije platio ni kunu pa je sada na račun sjela MUP-ova ovrha od 100.000 kuna.

mene kao osobe i to sada prvenstveno kao osobe koja više ne traži lažnu utjehu u svijetu, koja se ne divi onom svjetskom, već kao onoga koji je zagledan u Isusa Krista, našega Otkupitelja. U to se vrijeme, također u meni javila želja da služim tome Kristu, da u svemu sebe predajem njemu i da sve samo njemu predajem uzdajući se samo u njega i njegovo Sveto Djelovanje, jer kao što i sam znaš fra Mate, svi smo mi Božji dar jedni drugima, darovani od Njega ovom svijetu, ovom vremenu, baš ovom trenutku i svim ljudima s kojima sada na Zemlji živimo. Što se pak nogometa tiče, moram reći da su se i u nogometu stvari značajno krenule mijenjati.

Tako sam jednog dana nakon turnira u čast sv. Duje otišao na ispovijed i tada sam prvi puta zaplakao i to spoznavši koliko sam bijedan, jad i nemoćan bez Boga, te je na taj način započeo put mog obraćenja. Namjerno sam rekao put obraćenja jer taj proces obraćenja traje dan danas i želim da to bude svaki moj dan do kraja mog života, jer želim u svemu sve više nasljedovati našega Spasitelja, Gospodina Isusa Krista. Svjestan sam da je to moguće jedino po življenju vjere, po življenju Sakramenata i po onoj najvećoj Zahvali, po Euharistiji, Svetoj Misi koja je za mene središte svakog mog dana. Do mog obraćenja život nije bio življenje već samo neko preživljavanje jer nisam živio s Bogom. Oživljavanje nije tada prestalo već svakoga dana udišem novi životvorni dah, koji pokušavam prenijeti i u svijet nogometa. Govorim o nogometu jer mislim da me Bog tu želi, vjerujem u to, ali opet uvijek ostajem otvoren Božjoj volji i želim da on u svemu bude moj korak. Istina je da ako čovjek živi na taj način da mu se počinje sve mijenjati. Na taj se način i meni sve počelo mijenjati, ali u svakoj novoj promijeni ja sam u miru, jer gledam sve kao Božju volju i zbog toga sam i sam sa sobom sretan, kakav god da jesam, te znam da će se i te promijene nastaviti i da će biti padova, budući da sam i sam slab i podložan grijehu ali nastojim ne ustajavati u njima.

Kao javna osoba kakav primjer želiš pokazivati drugima i što bi htio poručiti mladima?

Prije sam se puno oslanjao na ljude a malo na Boga, te sam tada vidio da se isplativije osloniti na Boga, ali

ipak, svi smo slabi... Stoga bih mladima poručio da ne zastaju na putu Božjemu već da s Njime koraćaju naprijed, te slobodno sve predaju u Njegove ruke, jer On će sve najbolje voditi. Na žalost od mnogih se poznatih osoba rade idoli, a smatram da to nije dobro, jer se automatski gubi sloboda i na taj način odlazi mo od pravoga Gospodara radeći od slugu gospodare. Ipak, teško se nositi s time, jer jednostavno mediji podosta na to utječu i serviraju prolazne, iskrivljene i propadljive vrijednosti, što mene osobno podosta iscrpljuje, budući da čovjeka ne može a da ga ne zaboli glava od tolike mase informacija. Stoga radije uzmem Sveto pismo i informiram se o životu i poruci Isusa Krista. Još bih htio poručiti mladima, da organiziraju svoje vrijeme, da jednostavno sami sa sobom riješe što žele u životu i da se bore ljubavlju i strpljivošću uz Božju pomoć. I samo budite ustrajni, jer bez kušnji i muke nema ni plodova... Potrebno je također težiti za ciljem koji je u vlastitoj mogućnosti. Isto vidim da je besposlica jedan od glavnih razloga raznih gluposti, stoga mladi nemojte biti u nekom stanju nerada, jer nerad je neprijatelj čovjeka, pa stoga ra-

Foto: arhiva

dosno, plodno i razborito iskoristite svaki svoj dan, jer vjerujte mi, taj dan više nikada nećete moći vratiti.

Kako si se snašao u novom klubu i kako se osjećaš izvan Hrvatske?

Ispočetka mi je bilo malo teško ali Bogu hvala... Već sam polako počeo komunicirati na talijanskom, naviknuo sam na kulturu i način življenja...

Imam puno vremena za tišinu i upoznavanje sebe, nastojim svaki dan kada mogu na Misu - jest da je na talijanskom ali puno znači. Uvijek mi je drago kada se vratim na rodnu Gruđu, jer mi je tu najljepše i jer je to naša prelijepa Hrvatska... U nogometu dosta napredujem jer podosta treniram i Bogu hvala u svemu vidim napredak.

istinito, lijepo i dobro...

hrvatski vjerski portal **laudato.hr**

...više od informacije!

NOVINAR ANDRIJA KAČIĆ KARLIN NAPISAO BIOGRAFIJU HRVATSKOG

Put od Rapida Wedding iz zapadnog Berlina do izborničke klupe hrvatske reprezentacije

Hrvatski izbornik Niko Kovač i njegov brat Robert još dok su bili hrvatski reprezentativci ispričali su novinaru Andriji Kačiću Karlinu svoju životnu i nogometnu priču koja je započela osamdesetih godina prošloga stoljeća u zapadnom Berlinu i dovela ih do izborničke klupe. Tu priču Andrija je uobličio u knjizi "Kovači vatrene sreće!"

U obiteljskom gnijezdu gastarbajterske obitelji Kovač u zapadnom Berlinu uvijek se znao red. Otac Mato i majka Ivka, koji su trbuhom za kruhom došli u taj njemački grad koji je u to vrijeme egzistirao kao kapitalistička oaza u ruskom i komunističkom okruženju kojemu je tada pripadala Istočna Njemačka, svoju djecu Niko i Roberta odgajali su tako da nikada ne smiju zabraviti tko su, što su i odakle dolaze, ali isto tako svakodnevno su im usadili onu poznatu njemačku disciplinu, preciznost i požrtvovanost do krajnjih granica. Još dok su bili dječica Niko i Robert do u detalje su imali isplaniran svaki sat svoga života u njemačkom velegradu. Osim njemačke škole, djeca su trenirala nogomet, a jedno vrijeme Niko je uporedo trenirao džudo, uvečer bi nakon svih obveza išli u dopunsku školu da još bolje utvrde hrvatski jezik kojim se govorilo među četiri zida njihova berlinskog stana.

- Jedva bih stajao na nogama, a navečer me čekala dopunska jezič-

na škola. Sanjao sam krevet odmah nakon glavnog dnevnika - ispričao je Niko Kovač u autobiografskoj knjizi "Vatreni Kovači sreće" poznatom hrvatskom sportskom novinaru Andriji Kačiću- Karlinu.

Niko je počeo igrati nogomet na berlinskim ulicama. Igrao je s vršnjacima, ali i puno starijima od sebe. Po kvaliteti, beskompromi-

snosti i upornosti već se tada izdvajao u kvartovskoj ekipi. Igrač Bayera, za kojega su Kovači navijali od malih nogu, i njemački reprezentativac Rummenigge bio mu je idol, pa je mladi Robert gledajući starijeg brata kako igra i zabija gol, ocu koji je s njim bio na tribinama znao reći: "Niko ga je zabio kao Rummenigge!"

Foto: Sonja Breljak

Bayer iz Leverkusena dugo je pratio Niku. S njim je bio potpisao ugovor na tri godine. Iz kluba su ga pitali o bratu Robertu koji je tada igrao u Nunbergu. - Nije zato što mi je brat, ali je odličan igrač. Ne biste pogriješili ako ga uzmete - rekao im je Niko.

IZBORNIKA I NJEGOVA BRATA "KOVAČI VATRENE SREĆE!"

U listopadu 1980. Niko Kovač započeo je nogometnu karijeru u berlinskom niželigaškom klubu Rapid Wedding. Njemu se tri godine kasnije pridružio i mladi brat Robert s kojim je u tom klubu zajedno odigrao samo jednu utakmicu. I to sa svim slučajno. Nikina generacija je igrala utakmicu na domaćem terenu, a napadač Nikine momčadi nije došao na utakmicu, pa je trener iz mladih uzrasta uveo puno mlađeg Roberta kao napadača. Robert je u toj utakmici zabio gol, a braća su tek kasnije u Bayeru iz Leverkusena zajedno zaigrala za istu momčad.

Osam godina Niko je proveo u tom berlinskom klubu, a zbog odličnih igara postao je član berlinske reprezentacije koja je igrala prvenstvo njemačkih regija za dečke od 12 do 14 godina. Baš njegova generacija postigla je najbolji uspjeh i bila je treća u Njemačkoj, a Niko je za Rapid Wedding i berlinsku reprezentaciju igrao desno krilo. Već se tada vidjelo da je pred Nikom velika nogometna karijera, ali kao i svi i stariji sin Mate i Ivke Kovač imao je svoje tinejdžerske krize.

Utakmice juniorske lige u kojoj je igrao Niko, bile su nedjeljom ujutro.

Niko je objasnio zašto ja karijeru počeo na desnom krilu. Bio je najmanji, ali veoma brz. U Rapid Weddingu sve su pozicije bile zauzete, pa ga je trener stavio na desno krilo.

Dok je Nikino društvo subotom odlazilo u svoje prve tinejdžerske izlaskе, on je morao u krevet, jer se morao budit nedjeljom u 7,30 kako bi stigao na ranojutranju utakmicu. Zbog preopterećenosti raznim obvezama, Niko je u to vrijeme odlučio da prestane trenirati džudo gdje je imao plavi pojas i posveti se samo nogometu.

- Jednostavno mi je došlo da sve napustim. Nisam više imao volje odlaziti na treninge i utakmice. Ni danas ne znam što mi je bilo. Možda su tu došli i drugi interesi. I tada mi je otac puno pomagao. Ne, nije me

”

Niko Kovač igrao je pet godina za Hertu dok je bila u Drugoj ligi. Igrao je doigravanja za plasman u Bundesligu, ali i doigravanje za spas od Treće lige. Za Hertu je odigrao 148 utakmica.

”

Robert je imao sličan nogometni put kao Niko. Počeo je u Rapid Weddingu, potom prešao u Hertu 03 Zehlendorf, gdje je igrao šest godina. Godinu dana igrao je napadača, da bi kasnije bio prebačen u obranu.

Foto: Drago Supta/HNS

tjerao na treninge, nije me tjerao da se odmah odlučim. Dao mi je vremena, ali me je dobro savjetovao.

Rekao mi je kako je zadovoljan i sretan što idem na nogomet, što nisam na ulici i na sve to što sam do tada postigao.

Ne želim da mi lutaš ulicama, da ne zna ni gdje si ni s kim si! - ispričao je Kovač taj detalj iz Andriji Kačiću Karlinu u autobiografskoj knjizi, nakon čega je ipak smogao snage i vrlo brzo prebrodio tinejdžersku krizu i

odlučio postati profesionalni nogometaš.

Hrvatski izbornik je kao 17-godišnjak iz Berlina došao na probu u zagrebačku Dinamo koji je tada nosio ime Croatia. - Bio sam na probnom treningu u Dinamu. Imao sam nekih 17 godina, sa mnom su trenirali Peternac, Zoran Mamić, Turko- vić. Osjećao sam se sjajno, davao sam sve od sebe, a kada sam čuo da ćemo igrati jednu probnu prijateljsku utakmicu u Dugoj Resi mojoj

sreći nije bilo kraja. Nastupio sam u toj utakmici, sjećam se da je igrao i brat Zvonimira Bobana, Dražen. Odigrao sam dobro utakmicu, nitko mi ništa nije rekao. Vratio sam se kući, očekivao vijest iz Zagreba koja nikad nije došla. Nastavio sam igrati, bio sam tada u Herti 03 Zehlendorf. Ma možda je i bolje što je tako završilo” - izjavio je u knjizi Niko Kovač kojemu je od tada preko berlinske Herte uslijedio uspjeh u nogometnoj karijeri.

MEĐUNARODNI JUDO TURNIR U LJUBLJANI MLADE JUDAŠICE Žele na Olimpijadu

Piše: **Marijana Katalinić**

Na svjetskom judo natjecanju u Ljubljani, naše mlade sportašice ispisale su novu stranicu povijesti judo sporta u Hrvatskoj. Bez obzira na to što je ova borička vještina još uvijek nedovoljno prepoznata, rad, trud i upornost su se isplatili. Razgovarali smo s dvije mlade judo sportašice - Tenom Šikić i Barbarom Matić, koje su nam prenijele dojmove s natjecanja, ali isto tako i buduće planove u svojoj sportskoj karijeri.

Upravo ste se vratile iz Ljubljane sa svjetskog juniorskog prvenstva u judu. Možete li podijeliti s nama vaše dojmove i izvanredne uspjehe, kako u pojedinačnim natjecanjima, tako i ekipno?

TENA ŠIKIĆ: Ne znam koju bi drugu riječ upotrijebila osim da sam presretna i jako zadovoljna našim nastupom! To je sigurno bilo jedno lijepo iskustvo i nadam se da ćemo još dugo nastupati i pobjeđivati u tom sastavu!

BARBARA MATIĆ: Mislim da će meni ovo svjetsko prvenstvo ostati dugo u sjećanju ne samo zato što sam osvojila svoje prvo juniorsko svjetsko zlato nego zato što je i moja mlada sestra Brigita kao kadet osvojila broncu i naravno zato što smo ekipno bile treće. Prvi, drugi i treći rezultat su povijesni za hrvatski judo. Mislim da do toga ne bi došlo da nije bilo timskog duha, potpore s tribina i naravno naših trenera. Stvarno sam sretna i zadovoljna našom prezentacijom na svjetskom prvenstvu te se nadam da će sljedeće godine bit jednako dobro, ako ne i bolje.

Koja su sljedeća sportska natjecanja za koja se pripremate?

TENA: Moja sezona je završila nastupom na svjetskom prvenstvu. Dobila sam od trenera nagradni odmor od 14 dana pa slijede ponovne pripreme za sljedeću sezonu. Plan natjecanja izrađuju moj trener i izbornik reprezentacije, a na meni je da radim, ispunim zadaće i očekivanja.

BARBARA: Imam još Prvenstvo Europe za mlade seniore do 23 godine i nakon toga dobivam malo odmora i onda ponovno pripreme za sljedeću juniorsku sezonu popraćenu seniorskim natjecanjima.

Smatrate li da će naročito ovim nedavnim uspjehom doći do još veće promocije juda u Hrvatskoj? Kakva je danas situacija u Hrvatskoj po pitanju boričkih vještina?

BARBARA: Mislim da judo kao i ostali borički sportovi nisu baš popularni niti priznati u Hrvatskoj, ali smatram da smo mi s ovim našim rezultatom postigli jako puno i da će se time bar malo poboljšati cijela situacija. Žalostno je to što je svima nogomet na prvom mjestu i nitko ne piše o povijesnim rezultatima malih sportova. Nadam se da ćemo mi našim budućim rezultatima to uspjati promijeniti.

Kakve planove imate za budućnost? Vidite li se jednom kao sportske trenerice ili imate neke druge planove u vidu školovanja?

TENA: Mislim da je sportski cilj svih nas nastup na Olimpijskim igrama, a naravno i medalja, po mogućnosti zlatna! Ni jedna ni druga ne pohađamo fakultete za sportske tre-

nere, ali mislim da bi nam u budućnosti i ta diploma dobro došla. Redovna sam studentica Studija javne uprave Sveučilišta u Zagrebu, a planiram uz obveze na fakultetu ubaciti paralelni studij Više trenerske škole, usmjerenja judo. U svom klubu, Judo klubu „Zagreb“, pomažem tre-

nerima u radu s malim judašima, taj rad doživljavam kao neku vrstu učenja trenerskom poslu. Lijepo bi bilo biti trener ili se na neki drugi način brinuti o budućim pobjednicima, ali do toga još ima vremena, sad je red na nama da se pokažemo u sportu i na fakultetu!

Stomatološke ustanove u Hrvatskoj

LEDIKDENT DENTALNI CENTAR

Adresa: Vladimira Varčaka 22, 10000 Zagreb (blizina aerodroma i auto ceste)

Radno vrijeme: po dogovoru

Telefon: 00385 1 7771 705

Web: www.ledikdent.hr

E-Mail: info@ledikdent.hr

Usluge: Konzervativa, Protetika, Kirurgija, Implantologija, Ortodonticija

ORTOIMPLANT D.O.O.

Adresa: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb Business centar Green gold

(toranj V1, 2 i 3 kat)

Kontakt: dr. med. dent. Zdenko Trampuš

Telefon: 00385 1 6442 800

Mobitel: 00385 98 358 857

Web: www.ortoimplant.hr, www.zahnaerztekroatien.de

E-Mail: info@ortoimplant.hr

Jetzt neu in Oyten!

service@a1-getriebe.de
www.a1-getriebe.de

GETRIEBEINSTANDSETZUNG:

- Automatikgetriebe
- Stufenlose (Multitronic etc.)
- DSG (Direktschaltgetriebe)
- (automatisierte) Schaltgetriebe
- Getriebediagnose
- Getriebeölwechsel

KFZ-SERVICE:

- Motorinstandsetzung
- Elektrik
- Kupplung
- Inspektion
- Reifendienst
- (Montage & Auswuchtung)

An der Autobahn 37a · 28876 Oyten
Tel.: 04207 - 9095803 · Fax: 04207 - 9095806
KONTAKT: MARIO KRAJINA UND ŠIMUN KARAUŁA

Dr. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere, Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung
Lange Reihe 14
20099 Hamburg

Tel. 040 28006333
Fax. 040 28006335
dr.tadzic@t-online.de

Sprechzeiten
Mo. - Fr.
08:00 - 13.30 Uhr
und 15:00-18.00 Uhr
Di. nach Absprache ab 18:00 bis 20.00 Uhr

Akademische Lehr- und Forschungspraxis:
Universität J.J. Strossmayer
Osijek, Universität Hamburg
Akademische Lehrpraxis:
Universität Sammelweis
<http://www.drrefmirtadzic.de>

Enigmatika

Križaljke i ostale zagonetke
sastavila redakcija Hrvatske
Skandi čija izdanja možete
kupiti na kioscima diljem
Njemačke, Austrije i Švicarske

HE-HE-HE SKANDI

BRIGI 31 * ZAGREB * STUČEN, 2013. * GODINA XL * 9,90 kn
BRIH * 2,00 kn * A - 2,50 kn * B - 2,50 kn * C - 2,20 kn * CIP - 3,00

POSREDOVANJE

BRIGI 24 * Zagreb, VII, 2013. * God. VII.

SKANDI

ZNATE LI...

da ptice spraju u letu

... koji su najpoznatiji predvođači na svijetu

... koji su smrtni grijesi

... da je na danaljici dan našega Madonna, a umro Elvis Presley

... koje su najpopularnije životinje u fudbalu

da je najduža najveća tlošna pona?

Što znači "intrade"?

Yamara Eccleston
blijedi, izgubila od 1,5 milijuna dolara

Koji znak treba staviti iznad?
Između dva su jednaki brojevi

"I have a dream"
je najljepši govor u sv. povijesti

77 NAJPOPULARNIJIH ŽENA U RH + STRPLJIVKE

SKANDI

BRIGI 24 Zagreb, VI, 2013. * GODINA, 10,00 kn * BRIH 2,00 kn * SLO 1,25 kn * A - 2,20 kn * D - 2,10 kn

HRVATSKA

1. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

2. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

3. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

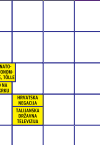
4. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

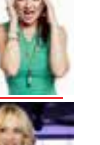
5. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

6. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

7. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

8. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

9. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

10. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

11. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

12. JELENA ĐOKOVIĆ
BIOGRAD
BIOGRAD
BIOGRAD

IZDANO 8. SRPNJA 2013. 10,00 kn

	NOVA HTV-ova ZABAVNA EMISIJA ČIJI JE VODITELJ NA SLICI	ROBERT DUVALL	MASER U AMAMU (premet- TLAKA)	BUGARSKI ČAR IZ 9.st.	ŽENA KOJA VIDA RANE	GLEI, VIDI!	POGON ZA REZANJE DRVA	DRVNI SASTOJAK SMEBEG UGLJENA	ANTIČKI NAZIV NINA
ŽENA NESTABILNA KARAK- TERA (razg.)									
OTKRIVATI SE									
LECTOR		MASNA TVAR IZ OVČJE VUNE							
		NAPULJSKA MAFIJAŠKA ORGANIZACIJA							
ŽENSKO IME, ICKA						NJEM. SLIKAR, ALTRIPP			
						ALUMINIJ			
STANOVNIK GRADA NA JADRANU									
HRVOJE MACANOVIĆ			PRILOG UZ JELO						
			HRVATSKA KAZALIŠNA REDATELJICA (Tito!)						
AM. PJEVAČ AXL (Guns 'N Rosses)									
GORA U HERCEGOVINI									
"ARŠIN"				VODITELJ NOVE HTV-ove ZABAVNE EMISIJE SA SLIKE					
OTOK U BAN- DSKOM MORU (premet.: MATA)									
"KAO DA JE PAO ... MARSA"		BRANKO IVANKOVIĆ							
		UHIĆENIK, PRITVORENIK							
FRANCUSKI KNJIŽEVNIK, ALPHONSE									
ČIN KOJI NA KOGA NAVLAČU NESREĆU					KROV U OBliku KUPOLE	ELENA NEMAŠKALO	GRAD U RUSIJI NA DONU	ŽENSKO IME, ILIJANA	KALCIJEV KARBONAT
	STRUČNJAK U "TAJNOM NAUKU"								
	FRANC. SLI- KAR, EDGAR								
DEMO- KRATSKA STRANKA			VRSTA KLAVIRA						
			BILJKA PENJALICA						
VRSTA IN- SEKCIJICA						TULJANOVO KRZNO			
						ŠUMSKA ZVIJER			
OSNOVNI STAV U BORILAČKIM SPORTOVIMA					RTAK, RTIĆ				
					I, PA, TE, ...				
NEKOĆ TAL. REDATELJ, MICHEL- ANGELO									
DOMAĆIN VJENČANJA									

ROSE, VRAN, ARS, TAMM, S, BI, KARR, UROK, EZOTERIK, DS, FONOLA, ETIOL, SIL, GARD, RTAC, ANTONION, STARI SVAT.

SUDOKU

Brojeve od 1 do 9 valja rasporediti u svaki red i svaki stupac te u svih devet malih kvadratića 3×3 , bez ponavljanja.

4		7					9	
5	8			7		2	6	
			9	5	3			
3	4	8	7			6		
7			5		8			9
		2			6	1	7	8
2			8	1	5			
	9	3		6			2	5
	6				9	4		7

OSMOSMJERKA

CIFRA
FARAD
FEŠTA
GRABERJE
KESTENIJADA
KOKTEL
KOSTAJNICA
KRAFNE
KUPICA
LOVRAN
OSVIT
OŠJAK
SREČA

Vaša je zadaća sve pojmove iz popisa pronaći i precrtati u liku. Preostala slova (5) u liku osmosmjerke otkrit će vam naziv za pitomi kesten sa slike.

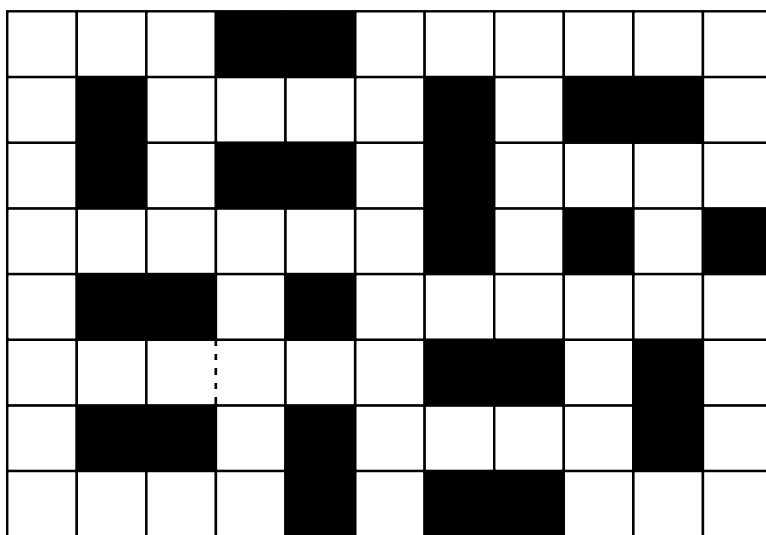

K U P I C A
O S V I T D
S M F G A A
T R A R E J
A A A A N I
J F Ć B F N
N O R E A E
I O Š R R T
C T V J K S
A O N E A E
L E T K O K

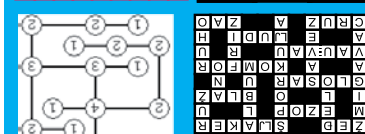
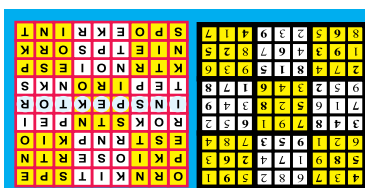
STRPLJIVKA

Potrebno je sve riječi sa popisa unijeti u lik i tako rekonstruirati križaljku suvisla sadržaja. Otpočnite rješavanje unošenjem pojmova (sintagmi) od više riječi, onih s najviše slova te onih koji se pišu s crticom ili apostrofom.

- 3 - ANO, RUŽ, ZAO, ŽED**
- 4 - BLAŽ, CRUZ, ĐELO, EZOP, FRIZ, LJUDI, RUHO**
- 5 - ALBUM, SAVEZ**
- 6 - GLOSAR, KOMFOR, ŠLJAKER, VAU-VAU**
- 8 - ŠPORKULJA, ŽMIGAVAC**

RJEŠENJA

Osmosmjerka:
Maron.
Rebus: Karantili,
pup, „J“, Eva =
Karan Filipu
pjeva.
Premetajka:
Mila Horvat.

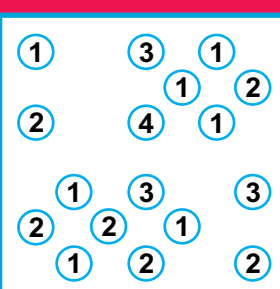
REBUS

REBUS (9, 3, 1, 3 = 5, 6, 5)

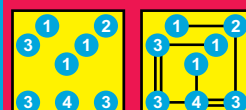

ODGONETKA:

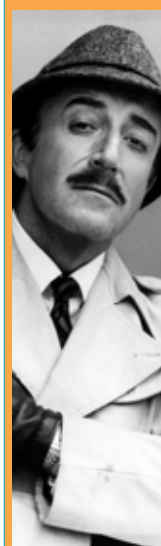
MOSTOVI

Krugovi s upisanim brojevima mogu se spajati vodoravnim ili okomitim crtama. Iz svakoga mogu ići jedna ili dvije crte. Naravno, ne mogu se presijecati. Iz svakoga kruga mora ići onoliko crta koliki je broj u krugu.

SLOVČANI SUDOKU

		N		I		S	
P	K		O			T	N
		T			P	K	
	O		S		N	P	E
	N			E			O
T			I		O		
		R		O		E	P
N	I			P	S		R
		O	E			I	

Umjesto brojeva od 1 do 9 za ovu sudoku križaljku koristili smo različita latinična slova. Vaša je zadaća rasporediti ta slova u svaki red i svaki stupac te u svih devet malih kvadrata 3×3 , bez ponavljanja. Ako uspješno rasporedite slova iz popisa, u obilježene redove, otkrit ćete "zanimanje" Clouseaua sa slike koje je sastavljeno od slova sa popisa.

Slova: E, I, O, K, N, P, R, S, T.

KAKURO

Prazna polja popunite brojevima od 1 do 9, bez ponavljanja u nizu, tako da tvore upisane zbrojeve.

	4	16					
10			6			3	16
13				9	24		
	3	19	17				
20							
10			17			3	16
				10			

PREMETALJKA

Sportska
voditeljica

**VRTI
MALA ...
OH !**

www.podravka-vegeta.de

S Vegetom se bolje jede!

*Priča kaže da je tajna u pakiranju, boji i originalnom izgledu.
Ali svatko tko kuha sa srcem jako dobro zna da je jedina tajna u savršenom okusu.*

Distributer: Kreis Industriehandel GmbH, A-6020 Innsbruck, Tel: +43(0)512/3030440; CH-4020 Basel, Tel: +41(0)62/7946444